

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Чорноморський державний університет імені Петра Могили

**ЗВІТ РЕКТОРА ЧОРНОМОРСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ПЕТРА МОГИЛИ
(за 2014 календарний рік)**

“УХВАЛЕНО”

Загальними зборами трудового
колективу ЧДУ ім. Петра Могили
від “ ” грудня 2014 р., протокол №

Миколаїв – 2014

ЗМІСТ

ВСТУП

1. ОСОБИСТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА ТА НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА.

2. НАВЧАЛЬНА ТА НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНА РОБОТА.

2.1. Довузівська підготовка.

2.2. Формування контингенту студентів.

2.3. Розвиток інклюзивної освіти.

2.3.1. Впровадження нових форм навчання.

2.3.2. Розвиток навчання в інтегрованих групах, як формування мікромоделі соціального інклюзивного навчального середовища.

2.4. Ліцензування та кредитація.

2.5. Виховна робота.

3. ПІДГОТОВКА ТА УДОСКОНАЛЕННЯ СКЛАДУ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ КАДРІВ.

4. НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА.

4.1. Інформація про стан розвитку інноваційної діяльності і трансферу технологій.

4.2. Видавнича, інформаційна та винахідницька діяльність.

4.3. Проведення конференцій.

4.4. Наукова робота студентів.

5. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО ТА СТРАТЕГІЧНЕ ПАРТНЕРСТВО ІЗ ЗАКОРДОННИМИ ВНЗ.

5.1. Сприяння участі студентів та викладчів у міжнародних програмах.

5.2. Участь студентів та викладчів у міжнародних програмах обміну.

5.3. Запрошення іноземних викладачів.

5.4. Прийом іноземних громадян на навчання.

5.5. Укладення міжнародних договорів.

5.6. Співпраця ЧДУ ім. Петра Могили з фондами.

5.7. Проведення семінарів по міжнародних програмах.

6. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.

ВСТУП

Чорноморський державний університет імені Петра Могили – це класичний університет європейського типу, основним завданнями якого є навчально-виховна, науково-дослідницька та інноваційна діяльність.

Цю роботу виконують в університеті **4 навчальних інститутів** (Інститут післядипломної освіти, Інститут державного управління, Навчально-науковий інститут інженерії об'єктів і систем, Інститут філології), **6 факультетів** (економічних, політичних, комп'ютерних, еколого-медичних наук, факультет соціології та юридичний факультет).

Університет здійснює підготовку фахівців за освітньо-кваліфікаційними рівнями бакалавр, спеціаліст, магістр та підготовку кадрів вищої кваліфікації в аспірантурі та докторантурі.

За результатами діяльності в 2013-2014 рр. університет посів 43-тє місце серед 200 найкращих навчальних закладів України в щорічному рейтингу ВУЗів ЮНЕСКО «Топ-200 Україна».

Інформаційним ресурсом Освіта.ua складено консолідований рейтинг, що об'єднує найбільш популярні рейтинги вузів України. Згідно з цим рейтингом університет посідає 66 місце серед 292 найкращих ВНЗ України, та 10 місце серед кращих ВУЗів південного регіону.

Університет – єдиний вищий навчальний заклад, який вперше представляв Україну та її систему вищої освіти на Конференції лідерів Таллуарської мережі, результати якої знайшли відображення в книзі D. Watsona, R. M. Hollistera, S. E. Stroud та E. Babcock «The Engaged University International Perspectives on Civic Engagement».

За статистичними відомостями про вступну кампанію 2014 року Університет є лідером серед ВНЗ Миколаєва (www.vstup.info).

№	Назва вищого навчального закладу	Набір на бакалаврат	Державне замовлення
ВНЗ державної форми власності			
1.	ЧДУ ім. Петра Могили	853	434
2.	Миколаївський національний університет ім. В. О. Сухомлинського	650	602
3.	Миколаївський національний аграрний університет	655	461
4.	Національний університет кораблебудування ім. адмірала Макарова	458	750
ВНЗ приватної форми власності			
5.	Міжнародний класичний університет «Україна-Південь»	121	-
6.	Миколаївський політехнічний інститут	66	-
7.	Миколаївський міжрегіональний інститут розвитку людини «Україна»	405	-

За результатами роботи у 2014 році Університет було нагороджено:

- Подякою від Обласного комітету Профспілки працівників освіти і науки за співпрацю, підтримку статутної діяльності профспілкової організації університету та створення належних умов праці.

- Подякою від Південного територіального управління Військової служби правопорядку Збройних Сил України за активну участь та вагомий внесок у підтримання військовослужбовців у проведенні АТО на Сході України.

- Подякою військової частини А 1594 м. Очаків за допомогу та підтримку.

Визнанням успішної роботи колективу університету є підписані договори про співробітництво з кращими університетами світу.

На базі ЧДУ ім. Петра Могили 21 травня 2014 року було проведено Третій загальноукраїнський круглий стіл національної єдності. У заході взяли участь екс-президенти України Леонід Кравчук і Леонід Кучма, Прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк, члени Уряду України, народні депутати України, голова Миколаївської облдержадміністрації Микола Романчук, голова Миколаївської обласної ради Тарас Кремінь, ректор університету Леонід Клименко, представники міжнародних організацій, посол США, Польщі, ЄС, органів місцевого самоврядування, громадські діячі, представники релігійних організацій та бізнесу регіону, представники Кіровоградської, Одеської та Херсонської областей.

Рис. 1. Третій загальноукраїнський круглий стіл національної єдності

1. ОСОБИСТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА ТА НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА

За звітний період, крім обов'язків ректора, виконувалася навчальна робота обсягом 268,2 годин, у т. ч. – прочитано 50 годин лекцій, проведено 44 години групових занять, прийнято іспити і заліки з дисциплін «Енергозощаджуючі технології», «Альтернативні джерела енергії», «Системи технологій промисловості». Окрім того, здійснювалося керівництво курсовими роботами з дисципліни «Моделювання і прогнозування стану довкілля», керівництво науково-дослідницькою практикою студентів, керівництво магістерськими роботами студентів, наукове консультування студентів, рецензування магістерських робіт та керівництво аспірантами.

Наукова робота визначена науково-дослідною темою кафедри екології та природокористування Чорноморського державного університету імені Петра Могили «Еколого-енергетичне обґрунтування ресурсозбереження вітрогеліосистем теплохолодопостачання» (№ ДР 0105U003871, 2004-2013 рр.). За результатами проведених досліджень підготовано наукову працю «Підвищення рівня екологічної безпеки теплохолодозабезпечення будівель шляхом збалансованого використання альтернативних і традиційних джерел енергії». Результати роботи впроваджено у виробництво на базі ЧДУ імені Петра Могили (Акт впровадження № 03/-506 від 22.01.2014 р.), на ПАТ «Український науково-дослідний інститут технології суднового машинобудування» при розробці двох робочих проектів будівництва зон відпочинку (Акт впровадження № 25 від 05.11.2013 р.) та при розробці проекту «Стратегії сталого розвитку міста Миколаєва на 2014 – 2030 рр.» (Довідка про впровадження № 107/08/05 від 22.01.2014).

Велосся керівництво науковим дослідженням «Підвищення рівня екологічної безпеки питного водопостачання Північного Причорномор'я» (№ ДР 0112U005117.). За результатами роботи підготовлено матеріали для участі в обласному конкурсі робіт молодих учених Миколаївської області, проект зайняв II місце у номінації «Природничі науки».

Взято участь у підготовці до конкурсного відбору МОН на фінансування за рахунок коштів держбюджету проекту фундаментального дослідження на тему «Теоретичні основи визначення індикаторів та коефіцієнтів вагомості екологічних індексів в системі сталого розвитку Південного регіону». За результатами конкурсу проект посів I місце.

Підготовано проект сумісних досліджень з Саарландським університетом (Німеччина) на тему «Increasing the Energy Efficiency and Environmental Safety of University Campuses by Means of Energy Redistribution between Traditional and Renewable Sources».

Видано підручник «Взаємозамінність. Стандартизація та технічні вимірювання».

Взято участь у таких конференціях:

1. Науково-практична конференція «Екологічні проблеми традиційних і альтернативних видів енергії. Горбуновські читання» - Чернівецький факультет

Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут», м. Чернівці, 25 квітня 2014 р.

2. Міжнародна науково-практична конференція «Ольвійський форум-2014» - Чорноморський державний університет імені Петра Могили, Миколаїв, 5-7 червня 2014 р.

3. IV Конгрес Ініціатив Східної Європи, Польща, Люблін, 1-4 жовтня 2014 р.

4. Щорічна науково-методична конференція „Могилянські читання - 2014” – м. Миколаїв, ЧДУ ім. П.Могили, листопад 2014 р.

5. Міжнародна науково-практична конференція «Енергоефективний університет». - Київський національний університет технологій та дизайну, Київ, 19-20 листопада 2014 р.

За звітний період видано:

1. Yuriy P. Kondratenko, Leonid P. Klymenko, Ievgen V. Sidenko. Comparative Analysis of Evaluation Algorithms for Decision-Making in Transport Logistics//Advance Trends in Soft Computing // M.Jamshidi, V.Kreinovich, J.Kazprzyk (Eds.), Series: Studies in Fuzziness and Soft Computing, Volume 312, 2014, pp. 203-217.

2. Kondratenko Y.P., Kozlov O.V., Klymenko L.P., Kondratenko G.V. Synthesis and Research of Neuro-Fuzzy Model of Ecoprogenesis Multi-circuit Circulatory System //Advance Trends in Soft Computing // M.Jamshidi, V.Kreinovich, J.Kazprzyk (Eds.), Series: Studies in Fuzziness and Soft Computing, Volume 312, 2014, pp. 1-14.

3. Андреева Н. Ю. Розрахунок надійності постачання енергії за умов комплексного використання геліосистем та вітрогенераторів / Андреева Н. Ю., Воскобойнікова Н. О., Зюляєв Д. Д., Клименко Л. П., Кубов В. І., Павленко А. А. // Вісник Київського національного університету Технологій та дизайну. Науковий журнал. № 5 (79). – Київ, 2014. – С. 32-38.

4. Клименко Л. П. Повышение уровня экологической безопасности теплоснабжения зданий путем сбалансированного использования альтернативных и традиционных источников энергии / Л. П. Клименко, Н. А. Воскобойникова // Матеріали XV ювілейної міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 16-17 вересня 2014 року. – С 55-57.

5. Клименко Л. П. Упрочнение деталей двигателей внутреннего сгорания методами ионно-плазменной лазерной технологии / Клименко Л. П., Ревнюк П. Я., Прищепов О. Ф., Андреев В. И., Соловьев С. Н. // Двигатели внутреннего сгорания // Научно-технический журнал. Харьков: НТУ «ХПИ». – 2014. - № 2. – с. 82-84.

6. Клименко Л. П. Алгоритм підвищення екологічної безпеки систем теплохолододозабезпечення будівель на основі альтернативних джерел енергії / Л. П. Клименко, Н. О. Воскобойнікова, Д. О. Крисінська // Екологічні проблеми традиційних і альтернативних джерел енергії. Горбуновські читання. – Чернівці: ЧФ НТУ «ХПИ», 2014. – С. 49-53.

7. Головкин А. М. Методы снижения теплопроводности губчатого титана/ А. М. Головкин, Л. П. Клименко, В. І. Андреев, О. Ф. Прищепов// Тези

наукової конференції «Трибологія, енерго- та ресурсозбереження» в рамках Міжнародної науково-практичної конференції «Ольвійський форум 2014: Стратегії країн Причорноморського регіону в геополітичному просторі». – Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили. –2014. – С. 54-57.

8. Патент на корисну модель № 88849 Магнітореологічне гальмо/ Соловйов С. М., Клименко Л. П., Гурський А. М., Андреев В. І., Бойко Т. А., Борцов О. С. - Заявл. 01.07.2013; Опубл. 10.04.2014 – Бюл. №.7 – с. 4.

В березні-квітні 2014 р. пройшов стажування на посаді директора Департаменту вищої освіти МОН України. Є співавтором положення про акредитацію і ліцензування МОН України. Призначений Розпорядження КМУ членом Державної акредитаційної комісії. Призначений членом атестаційної колегії МОН України.

2. НАВЧАЛЬНА ТА НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНА РОБОТА

2.1. Довузівська підготовка

Розвиток освітніх технологій університету здійснювався всебічним удосконаленням довузівської підготовки, підготовки за кваліфікаційними рівнями та другої вищої освіти.

За звітний період успішно проведено заходи разом з обласним та районними центрами зайнятості «Ярмарки професій», конкурс «Ерудит професій», виїзні агітаційні заходи для учнів шкіл м. Миколаєва та області. Водночас, професорсько-викладацький склад університету проводить агітаційно-інформаційну та роз'яснювальну роботу серед випускників вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації з метою залучення їх до продовження навчання на ОКР бакалавра, спеціаліста і магістра.

Для абітурієнтів регулярно проводяться Дні відкритих дверей університету та Дні відкритих дверей факультетів, екскурсії по кафедрах університету. Завдяки злагодженій роботі приймальної комісії, підготовчого відділення та професорсько-викладацького складу, щорічно професійно зорієнтовані абітурієнти поповнюють ряди першокурсників Чорноморського державного університету імені Петра Могили. Завдяки цьому набір на державне замовлення в 2014 році виконано в повному обсязі (рис. 2.1.1) та збільшено.

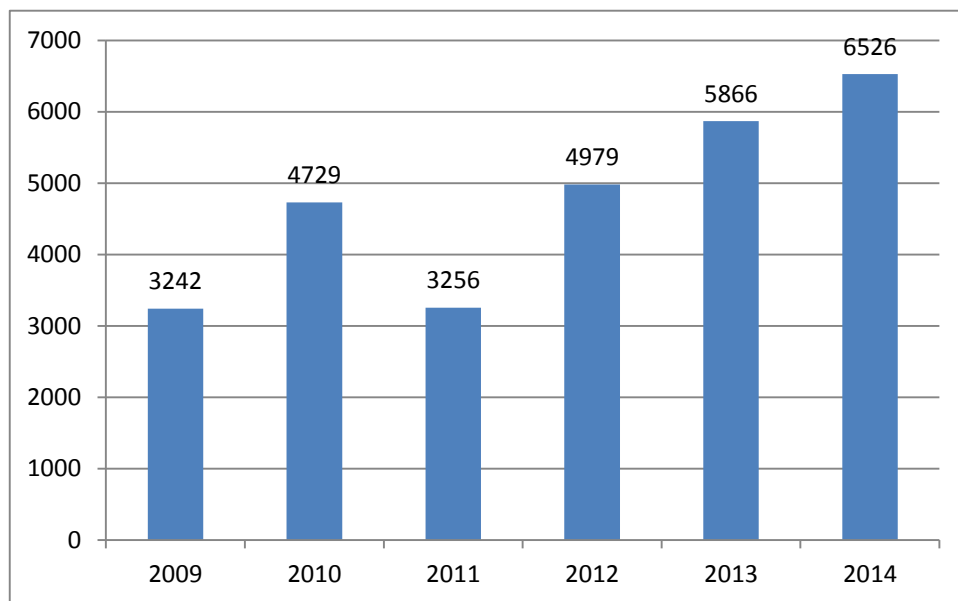

Рис 2.1.1. Кількість поданих заяв по рокам

До 2014 року набір студентів виконувався за 17 напрямками (ліцензований обсяг набору 1020 осіб). У 2014 році набір здійснювався на ОКР бакалавра, денна форма навчання – 23 напрями (ліцензований обсяг набору 1280 осіб), заочна форма – 7 напрямів (ліцензований обсяг набору 335 осіб);

- на ОКР спеціаліста, денна форма навчання – 15 напрямів (ліцензований обсяг набору 665 осіб), заочна форма – 4 напрями (ліцензований обсяг набору 70 осіб);

- на ОКР магістра, денна форма навчання – 19 напрямів (ліцензований обсяг набору 435 осіб), заочна форма – 6 напрямів (ліцензований обсяг набору 150 осіб).

У 2014 році кількість поданих абітурієнтами заяв становила 6526, що на 660 заяв більше ніж у минулому році (рис.2.1.1). Близько 2000 заяв було подано абітурієнтами за допомогою електронної форми через мережу Інтернет.

У 2014 році до Чорноморського державного університету імені Петра Могили зараховано на денну форму навчання 1371 осіб, з них – 891 на місця держзамовлення, 480– за контрактом, на заочну форму навчання – 135 осіб. Кількість осіб, зарахованих на 1 курс становила 847. Кількість осіб, зарахованих на ОКР спеціаліста становила 297, а на ОКР магістра – 285 осіб. Державне замовлення на ОКР бакалавра було збільшено на 18%. Детальна інформація представлена в таблицях 2.1.1-2.1.5.

Таблиця 2.1.1.

Інформація про кількість зарахованих за державним замовленням та за кошти фізичних та юридичних осіб у 2009-2014 роках

№ з/п	Напрямок підготовки	2009		2010		2011		2012		2013		2014	
		за державним замовленням	за контрактом	за державним замовленням	за контрактом	за державним замовленням	за контрактом	за державним замовленням	за контрактом	за державним замовленням	за контрактом	за державним замовленням	за контрактом
1	Екологія, ОНС та ЗП	15	22	20	8	24	2	20	16	20	7	20	4
2	Фінанси і кредит	14	47	16	28	11	27	15	54	13	49	15	51
3	Комп'ютерні науки	88	19	80	12	43	4	90	2	75	3	75	0
4	Політологія	28	43	15	39	5	17	0	14	5	34	8	23
5	Мова і література	26	54	32	56	39	32	30	53	25	53	30	40
6	Правознавство	9	45	11	45	10	17	10	31	7	23	7	40
7	Соціальна робота	29	20	16	30	15	15	20	25	15	17	15	5
8	Соціологія	32	11	23	25	18	12	25	19	20	17	20	10
9	Приладобудування	30	-	25	1	20	15	40	0	30	0	22	0
10	Міжнародні відносини	12	35	12	35	9	16	10	19	5	31	5	21
11	Переклад	16	36	23	35	24	33	20	38	25	34	20	31
12	Українська мова та література. Англ. мова	39	7	33	11	23	2	40	8	35	8	35	8

13	Комп'ютерна інженерія	48	9	48	9	25	0	55	1	55	0	50	1
14	Системний аналіз	-	-	-	-	-	-	-	-	15	0	20	0
15	Історія	14	13	15	5	14	4	15	4	13	12	25	8
16	Економіка підприємства	-	23	-	15	-	9	5	14	5	13	5	13
17	Облік і аудит	-	6	-	16	-	14	-	5	3	11	3	7
18	Здоров'я людини	-	24	-	19	-	19	5	25	5	25	3	12
19	Міжнародна інформація	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	6
20	Психологія	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	33
21	Будівництво	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	0
22	Спорт	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	21
23	Геодезія, картографія та землеустрій	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	5
Разом по університету		400	414	369	389	280	238	400	328	371	339	423	339
Загальна кількість		814		758		518		728		710		762	

Таблиця 2.1.2.

Інформація про кількість зарахованих за державним замовленням та за кошти фізичних та юридичних осіб у 2009 – 2014 роках на ОКР магістр

№ з/п	Напрямок підготовки	2012		2013		2014	
		за державним замовленням	за контрактом	за державним замовленням	за контрактом	за державним замовленням	за контрактом
1	Міжнародні відносини	20	16	20	7	20	4
2	Історія	15	54	13	49	15	51
3	Мова і література (англійська)	90	2	75	3	75	0
4	Мова і література(німецька)	0	14	5	34	8	23
5	Переклад	30	53	25	53	30	40
6	Українська мова і література	10	31	7	23	7	40
7	Системи і методи прийняття рішень	20	25	15	17	15	5

8	Системне програмування	25	19	20	17	20	10
9	Фізична реабілітація	40	0	30	0	22	0
10	Екологія та охорона навколишнього середовища	10	19	5	31	5	21
11	Соціологія	20	38	25	34	20	31
12	Політологія	40	8	35	8	35	8
13	Державна служба	55	1	55	0	50	1
14	Фінанси і кредит	-	-	15	0	20	0
15	Міське самоврядування	15	4	13	12	25	8
16	Економіка підприємства	5	14	5	13	5	13
17	Системи штучного інтелекту	-	5	3	11	3	7
18	Соціальна робота	5	25	5	25	3	12
19	Медичні прилади і системи	-	-	-	-	0	6
Разом по університету		191	27	162	123	209	76
Загальна кількість		218		285		285	

Таблиця 2.1.3.

Інформація про кількість зарахованих за державним замовленням та за кошти фізичних та юридичних осіб у 2012-2014 роках на ОКР спеціаліст

№ з/п	Напрямок підготовки	2012		2013		2014	
		за державним замовленням	за контрактом	за державним замовленням	за контрактом	за державним замовленням	за контрактом
1	Економіка підприємства	8	7	15	2	8	0
2	Облік і аудит	-	-	-	-	8	4
3	Переклад	10	8	20	7	20	0
4	Мова і література (англійська)	20	0	18	0	17	0
5	Фінанси і кредит	16	32	30	30	15	10
6	Системне програмування	18	2	19	1	19	0
7	Фізична реабілітація	-	-	-	-	13	0
8	Правознавство	30	30	20	8	30	28
9	Міжнародні відносини	13	5	7	8	13	4

10	Політологія	23	1	18	5	18	1
11	Соціологія	5	18	18	10	20	3
12	Соціальна робота	25	9	20	11	20	2
13	Системи і методи прийняття рішень	27	11	25	26	25	1
14	Медичні прилади і системи	20	2	18	6	16	2
Разом по університету		215	125	228	114	242	55
Загальна кількість		340		342		297	

Таблиця 2.1.4.

Зведені дані по кількості вступників

№ п/п	ОКР вступника	Бюджетна форма навчання	Контрактна форма навчання	Загальна кількість осіб
1	Бакалавр (1 курс)	415	344	759
2	Бакалавр (1 курс, на базі диплому молодшого спеціаліста)	14	8	22
3	Бакалавр (2 курс)	17	11	28
4	Бакалавр (3 курс)	1	40	41
5	Спеціаліст	245	54	299
6	Магістр	200	91	291
Всього		892	548	1440

Таблиця 2.1.5.

**Конкурсна ситуація за результатами вступної кампанії 2014 року
у ЧДУ імені Петра Могили**

ОКР	Напрямок підготовки	Конкурсна ситуація на місця	
		Держзамовлення	Ліцензованого обсягу
Бакалавр	Приладобудування	4,37	1,60
Бакалавр	Фінанси і кредит	24,54	4,09
Бакалавр	Соціологія	13,75	5,50
Бакалавр	Облік і аудит	68,0	6,80
Бакалавр	Комп'ютерна інженерія	7,02	5,85
Бакалавр	Правознавство	58,58	6,84
Бакалавр	Соціальна робота	9,84	2,36
Бакалавр	Історія	8,12	4,52
Бакалавр	Комп'ютерні науки	5,36	3,50
Бакалавр	Екологія, ОНС та ЗПК	5,65	2,52
Бакалавр	Міжнародні відносини	24,0	2,40
Бакалавр	Здоров'я людини	36,34	3,64
Бакалавр	Політологія	26,38	2,82
Бакалавр	Економіка підприємства	54,0	9,0
Бакалавр	Філологія, Переклад	20,9	6,97
Бакалавр	Філологія: Мова і література	12,77	4,26
Бакалавр	Філологія: Українська мова і література	6,18	3,60

Бакалавр	Системний аналіз	8,60	6,88
Бакалавр	Геодезія, картографія та землеустрій	8,47	2,12
Бакалавр	Спорт	15,0	1,5
Бакалавр	Психологія	40,6	3,38
Бакалавр	Будівництво	4,40	1,10
Бакалавр	Міжнародна інформація	-	3,0
Магістр	Фінанси і кредит,	2,47	1,48
Магістр	медичні прилади і системи	2,14	2,14
Магістр	переклад	2,34	1,40
Магістр	Міжнародні відносини,	1,6	0,64
Магістр	українська мова і література	1,45	0,87
Магістр	Соціальна робота,	2,77	2,40
Магістр	Соціологія	4,43	3,1
Магістр	Екологія та охорона навколишнього середовища	1,23	1,1
Магістр	Системи і методи прийняття рішень	1,07	0,54
Магістр	Історія	1,1	1,1
Магістр	Політологія	2,92	1,40
Магістр	Мова і література (німецька)	1,3	0,87
Магістр	Мова і література (англійська)	2,14	1,28
Магістр	Системне програмування	1,0	0,60
Магістр	Фізична реабілітація	-	2,7
Магістр	Економіка підприємства	3,67	0,88
Магістр	Системи штучного інтелекту	1,14	0,85
Магістр	Державне служба	-	0,54
Магістр	місцеве самоврядування	-	0,96
Спеціаліст	Міжнародні відносини	1,62	0,70
Спеціаліст	Переклад (англійська і німецькі мови)	1,4	0,94
Спеціаліст	Соціологія	1,55	0,78
Спеціаліст	Мова і література (англійська)	1,67	1,5
Спеціаліст	Медичні прилади і системи	1,82	0,97
Спеціаліст	Політологія	1,89	1,14
Спеціаліст	Системи і методи прийняття рішень	1,12	0,28
Спеціаліст	Правознавство	2,1	1,05
Спеціаліст	Економіка підприємства	1,9	0,95
Спеціаліст	Облік і аудит	1,5	0,60
Спеціаліст	Фінанси і кредит	3,0	0,40
Спеціаліст	Соціальна робота	1,80	0,60
Спеціаліст	Системне програмування	1,11	1,05
Спеціаліст	Фізична реабілітація	1,77	0,92

З таблиці 2.1.5 видно, що найвищий конкурс на місця державного замовлення на ОКР бакалавра був на напрями «облік і аудит» - 68, «правознавство» - 58,58, «економіка підприємства» - 54 особи на 1 місце та нова спеціальність «психологія» - 40,6; найнижчий – на напрям «приладобудування» – 4,37 та «будівництво» - 4,40 осіб на 1 місце. Середній конкурс по університету (кількість заяв за конкурсом/ кількість місць за конкурсом) – 5,9. Загалом по університету конкурс на місця державного замовлення склав 12,56 чол. на місце.

У 2014 році до Чорноморського державного університету було зараховано студентів, які переселилися з Донецької та Луганської областей та Автономної Республіки Крим до Миколаївської області і вступили до ЧДУ імені Петра Могили. Детальна інформація в таблицях 2.1.6 та 2.1.7.

Таблиця 2.1.6.

Інформація щодо студентів, які виїхали з Донецької та Луганської областей та АР Крим і вступили до ЧДУ на бюджетну форму навчання

№ п/п	ПІБ студента	Спеціальність, на яку зараховано студента	Форма навчання студента
1	Миргородська Ульяна Віталіївна	7.03040101 Правознавство	денна
2	Кривеха Анастасія Олегівна	7.030104001 Політологія	денна
3	Монзуль Олександр Сергійович	8.05100307 Медичні прилади і системи	денна
4	Платонов Євген Володимирович	6.020302 Історія	денна
5	Приймак Кирило Сергійович	6.020302 Історія	денна
6	Єгорова Юлія Євгенівна	6.020302 Історія	денна
7	Сізова Юлія Сергіївна	8.02030302 Філологія (англ. мова і література)	денна

Таблиця 2.1.7.

Інформація щодо студентів, які виїхали з Донецької та Луганської областей та АР Крим і вступили до ЧДУ за кошти фізичних і юридичних осіб

№ п/п	ПІБ студента	Дата народження	Спеціальність, на яку зараховано студента	Форма навчання
1	Наumenко Олег Сергійович	05.04.1886	6.020303 Філологія (англ. мова і література)	денна, друга вища освіта
2	Боркунцов Олександр Сергійович	09.01.1996	6.030401 Правознавство	денна
3	Волошина Марія Юріївна	06.01.1993	8.02030302 Філологія (англ. мова і література)	денна
4	Захарчук Валентина Олександрівна	04.06.1997	6.030504 Економіка підприємства	денна
5	Вилінський Юрій Юрійович	31.05.1996	6.030102 Психологія	денна
6	Захараш Єгор Віталійович	01.02.1992	6.0302001 Міжнародні відносини	денна, друга вища освіта
7	Левченко Сергій Сергійович	29.04.1991	7.03010401 Політологія	заочна
8	Шмонін Роман Олександрович	29.09.1988	8.03050801 Фінанси і кредит	заочна

Серед зарахованих студентів були такі, яким надавався статус тих, хто тимчасово навчається в Чорноморському університеті імені Петра Могили, а саме:

- Грицаюк Юлія Юріївна – зарахована на спеціальність 6.020303 Філологія (англ., нім.);

- Горьков Микита Іванович – був зарахований на спеціальність 6.050101 Комп'ютерні науки;

У 2014 році до ЧДУ ім. Петра Могили серед пільгових категорій було зараховано 25 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, 21 дітей-інвалідів та інвалідів 1 та 2 групи.

У 2014 році до ЧДУ імені Петра Могили вступили на навчання 7 іноземців, серед них громадяни Росії, Туркменістану, Азербайджану, Канади та Зімбабве за кошти фізичних осіб. Крім того кількість студентів з Луганського національного університету, більшість з яких іноземці, вже перевищила 35 осіб.

Пошук нових форм профорієнтаційної, агітаційної та інформаційної роботи, підвищення іміджу кожної спеціальності окремо, якісна підготовка до зовнішнього незалежного тестування, є чинниками, що підвищують кількість бажаючих навчатися в університеті, а якісна професійна підготовка майбутніх фахівців, створення умов для їхньої мобільності та конкурентоспроможності за рахунок поглибленого вивчення іноземних мов, є запорукою стабільного розвитку університету.

2.2. Формування контингенту студентів

Формування контингенту студентів – це та складова, яка найбільшою мірою визначає успішність ЧДУ імені Петра Могили, його штатні можливості та фінансовий стан.

Навчально-виховний процес підготовки фахівців з вищою освітою у 2013-2014 навчальному році забезпечували 6 факультетів, 4 інститути, 33 кафедри (з них 25 випускаючих).

ЧДУ імені Петра Могили організовує процес навчання за рейтинговою системою. Рейтингова система оцінки знань спрямована на заохочення активної, систематичної, творчої роботи студента протягом триместру, виховання відповідальності за результати навчання.

На основі рейтингового оцінювання знань та вмінь студентів запроваджено систему конкурсного відбору студентів для призначення персональних та іменних стипендій, перевodu студентів з контрактної форми навчання на бюджетну, а також при здійсненні працевлаштування.

Обсяги прийому та випуску в межах ліцензійного обсягу знаходяться під контролем Міністерства освіти і науки України.

За звітний період державне замовлення на підготовку фахівців виконувалось в повному обсязі.

ЧДУ імені Петра Могили провадить свою освітню діяльність за напрямками підготовки (спеціальностями) зазначеними в табл. 2.2.1.

Таблиця 2.2.1.

Підготовка фахівців за освітньо-кваліфікаційними рівнями

№ п/п	Шифр та найменування галузі знань	Код та напрям підготовки бакалаврів	Ліцензований обсяг	
			Денна	Заочна
1	2	3	4	5
Підготовка бакалаврів				
1	0102 Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини	6.010202 Спорт	50	-
		6.010203 Здоров'я людини	30	-
2	0203 Гуманітарні науки	6.020302 Історія	40	-
		6.020303 Філологія (переклад)	60	-
		6.020303 Філологія (українська)	60	-
		6.020303 Філологія (англійська, німецька, французька)	90	90
3	0301 Соціально- політичні науки	6.030101 Соціологія	50	-
		6.030104 Політологія	75	75
4	0302 Міжнародні відносини	6.030201 Міжнародні відносини	50	50
		6.030204 Міжнародна інформація	30	-
5	0304 Право	6.030401 Правознавство	60	50
6	0305 Економіка та підприємництво	6.030504 Економіка підприємства	30	-
		6.030508 Фінанси і кредит	90	40
		6.030509 Облік і аудит	30	-
7	0401 Природничі науки	6.040106 Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування	45	40
8	0403 Системні науки та кібернетика	6.040303 Системний аналіз	25	-
9	0501 Інформатика та обчислювальна техніка	6.050101 Комп'ютерні науки	115	-
		6.050102 Комп'ютерна інженерія	60	-
10	0510 Метрологія, вимірювальна техніка та інформаційно- вимірювальні технології	6.051003 Приладобудування	60	-
11	0601 Будівництво та архітектура	6.060101 Будівництво	60	-
12	0801 Геодезія та землеустрій	6.080101 Геодезія, картографія та землеустрій	60	-
13	1301 Соціальне забезпечення	6.130102 Соціальна робота	50	50
14	0303 Журналістика та інформація	6.030301 Журналістика	50	-

Підготовка спеціалістів, магістрів

№ п/п	Шифр та найменування галузі знань	Код та назва спеціальності підготовки	Ліцензований обсяг	
			Денна	Заочна
1	2	3	4	5
1	0102 Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини	7.01020302 Фізична реабілітація	25	-
		8.01020302 Фізична реабілітація	10	-
2	0203 Гуманітарні науки	8.02030201 Історія	10	-
		8.02030301 Українська мова і література	30	-
		7.02030302 Мова і література (англійська)	20	10
		8.02030302 Мова і література (англійська)	25	10
		8.02030302 Мова і література (німецька)	15	-
		7.02030304 Переклад	60	-
		8.02030304 Переклад	20	-
3	0301 Соціально- політичні науки	7.03010101 Соціологія (за видами діяльності)	40	-
		8.03010101 Соціологія (за видами діяльності)	10	-
		7.03010401 Політологія (за сферами політичної діяльності)	30	30
		8.03010401 Політологія (за сферами політичної діяльності)	25	25
4	0302 Міжнародні відносини	7.03020101 Міжнародні відносини	30	30
		8.03020101 Міжнародні відносини	25	-
5	0304 Право	7.03040101 Правознавство	60	50
6	0305 Економіка та підприємництво	7.03050401 Економіка підприємства (за видами економічної діяльності)	20	-
		8.03050401 Економіка підприємства (за видами економічної діяльності)	25	-
		7.03050801 Фінанси і кредит (за спеціалізованими програмами)	90	-
		8.03050801 Фінанси і кредит (за спеціалізованими програмами)	25	15
		7.03050901 Облік і аудит	20	-
7	0401 Природничі науки	8.04010601 Екологія та охорона навколишнього середовища	20	10
8	0403 Системні науки та кібернетика	7.04030302 Системи і методи прийняття рішень	100	-
		8.04030301 Системи і методи прийняття рішень	30	-
9	0501 Інформатика та обчислювальна техніка	8.05010104 Системи штучного інтелекту	20	-
		7.05010202 Системне програмування	20	-
		8.05010202 Системне програмування	15	-

10	0510 Метрологія, вимірювальна техніка та інформаційно-вимірювальні технології	7.05100307 Медичні прилади і системи	30	-
		8.05100307 Медичні прилади і системи	15	-
11	1801 Специфічні категорії	8.18010010 Якість, стандартизація та серифікація	25	-
12	1301 Соціальне забезпечення	7.13010201 Соціальна робота	60	-
		8.13010201 Соціальна робота	15	15
13	1501 Державне управління	8.15010002 Державна служба	75	75
		8.15010009 Місцеве самоврядування	25	-

Станом на 01.10.2014 р. в університеті на денній формі навчається 3660 студентів, із них за кошти державного бюджету навчаються 1975 студент, а за кошти фізичних і юридичних осіб за денною формою навчання – 1321; 103 студентів навчаються за рахунок Голодержслужби України, із них: 65 – за спеціальністю «Державна служба» та 38 – за спеціальністю «Місцеве самоврядування»; (табл. 2.2.2); 364 студенти навчаються за заочною формою навчання (табл. 2.2.3).

Таблиця 2.2.2.

Контингент студентів денної форми навчання

№ п/п	Шифр напрямку підготовки, спеціальності	Напрямок підготовки, спеціальність	Чисельність студентів		
			Разом	У т. ч.	
				За державним замовленням.	За контрактом
1.	6.010202	Спорт	49	10	39
2.	6.010203 7.01020302 8.01020302	Здоров'я людини Фізична реабілітація	113	27	86
3.	6.020302 8.02030201	Історія	121	88	33
4.	6.020303 7.02030304 8.02030304	Філологія (переклад) Переклад (англ., нім.)	241	134	107
5.	6.020303 8.02030301	Філологія (українська) Українська мова і література	163	149	14
6.	6.020303 7.02030302 8.02030302	Філологія (англійська, німецька, французька) Мова і література	341	196	145

7.	6.030101 7.03010101 8.03010101	Соціологія Соціологія (за видами діяльності)	154	111	43
8.	6.030102	Психологія	42	5	37
9.	6.030104 7.03010401 8.03010401	Політологія Політологія (за сферами політичної діяльності)	157	60	97
10.	6.030201 7.03020101 8.03020101	Міжнародні відносини	158	66	92
11.	6.030204	Міжнародна інформація	6	0	6
12.	6.030401 7.03040101	Правознавство	214	61	153
13.	6.030504 7.03050401 8.03050401	Економіка підприємства Економіка підприємства (за видами економічної діяльності)	86	35	51
14.	6.030508 7.03050801 8.03050801	Фінанси і кредит Фінанси і кредит (за спеціалізованими програмами)	251	87	164
15.	6.030509 7.03050901	Облік і аудит	59	14	45
16.	6.040106 8.04010601	Екологія, охорона НС та збалансоване природокористування	146	116	30
17.	6.040303 7.04030302 8.04030302	Системний аналіз Системи і методи прийняття рішень	92	92	0
18.	6.050101 8.05010104	Комп'ютерні науки Системи штучного інтелекту	261	258	3
19.	6.050102	Комп'ютерна інженерія Системне програмування	158	157	1
	7.05010202 8.05010202				
20.	6.051003 7.05100307 8.05100307	Приладобудування Медичні прилади і системи	148	148	0
21.	6.060101	Будівництво та архітектура	13	13	0
22.	6.080101	Геодезія та землеустрій	31	20	11
23.	6.130102 7.13010201 8.13010201	Соціальна робота	165	111	54
Разом			3169	1958	1211

Таблиця 2.2.3.

**Контингент студентів Інституту державної служби та Інституту
післядипломної освіти**

№ п/п	Шифр напрямку підготовки, спеціальності	Напрямок підготовки, спеціальність	Чисельність студентів за списком		
			Разом	У т. ч.	
				За державним замовленням.	За контрактом
1.	8.15010002	Державна служба (денна форма навчання)	65	15	50
2.	8.15010009	Місьцеве самоврядування (денна форма навчання)	38	0	38
3.	8.15010002	Державна служба (заочна форма навчання)	50	0	50
4.	6.020303 8.02030302	Філологія (англійська, німецька, французька) Мова і література (заочна форма навчання)	28	0	28
5.	6.050101	Комп'ютерні науки (ступенева форма навчання)	7	0	7
6.	6.030508 7.03050801	Фінанси і кредит (за спеціалізованими програмами) (ступенева форма навчання)	23	0	23
	6.030508 8.03050801	Фінанси і кредит (за спеціалізованими програмами) (заочна форма навчання)	76	0	76
7.	6.030104 7.03010401 8.03010401	Політологія Політологія (за сферами політичної діяльності) (заочна форма навчання)	34	0	34
8.	7.03020101	Міжнародні відносини (заочна форма навчання)	15	0	15
9.	6.030401 7.03040101	Правознавство (заочна форма навчання)	105	0	105
10.	6.040106 8.04010601	Екологія, охорона НС (заочна форма навчання)	10	0	10
11.	6.130102 8.13010201	Соціальна робота (заочна форма навчання)	48	0	48
Разом			499	15	484

Таблиця 2.2.4.

Показники випуску фахівців у 2013-2014 н.р.

№ п/п	Шифр напрямку підготовки, спеціальності	Напрямок підготовки, спеціальність	Денна ф.н.	Заочна ф.н.
Бакалавр				
1.	6.010203	Здоров'я людини	20	0
2.	6.020302	Історія	20	0
3.	6.020303	Філологія (переклад)	48	0
4.	6.020303	Філологія (українська)	34	0
5.	6.020303	Філологія (англійська, німецька, французька)	56	1
6.	6.030101	Соціологія	41	0
7.	6.030104	Політологія	37	0
8.	6.030201	Міжнародні відносини	44	2
9.	6.030401	Правознавство	56	46
10.	6.030504	Економіка підприємства	18	0
11.	6.030508	Фінанси і кредит	42	20
12.	6.030509	Облік і аудит	13	0
13.	6.040106	Екологія, охорона НС та збалансоване природокористування	25	0
14.	6.050101	Комп'ютерні науки	60	0
15.	6.050102	Комп'ютерна інженерія	28	0
16.	6.051003	Приладобудування	26	0
17.	6.130102	Соціальна робота	32	13
Разом:			600	82
Спеціаліст				
1.	7.02030304	Переклад	23	0
2.	7.02030302	Мова і література	18	0
3.	7.03010101	Соціологія (за видами діяльності)	28	0
4.	7.03010401	Політологія (за сферами політичної діяльності)	20	0
5.	7.03020101	Міжнародні відносини	14	0
6.	7.03040101	Правознавство	30	21
7.	7.03050401	Економіка підприємства (за видами економічної діяльності)	17	0
8.	7.03050801	Фінанси і кредит (за спеціалізованими програмами)	59	0
9.	7.04030302	Системи і методи прийняття рішень	49	0
10.	7.05010202	Системне програмування	20	0
11.	7.05100307	Медичні прилади і системи	23	0
12.	7.13010201	Соціальна робота	31	0
Разом:			332	21

Магістр				
1.	8.02030201	Історія	9	0
2.	8.02030304	Переклад	14	0
3.	8.02030301	Українська мова і література	20	0
4.	8.02030302	Мова і література	33	2
5.	8.03010101	Соціологія (за видами діяльності)	10	0
6.	8.03010401	Політологія (за сферами політичної діяльності)	17	0
7.	8.03020101	Міжнародні відносини	10	0
8.	8.03050801	Фінанси і кредит (за спеціалізованими програмами)	18	9
9.	8.04010601	Екологія та охорона НС	20	1
10.	8.04030302	Системи і методи прийняття рішень	25	0
11.	8.05100307	Медичні прилади і системи	16	0
12.	8.13010201	Соціальна робота	15	5
13.	8.15010002	Державна служба	33	0
Разом:			240	17

Суттєвою складовою підвищення якості підготовки фахівців ЧДУ є застосування сучасних методик і технологій навчання, яким в університеті приділяється постійна увага, а саме: технологій слайд-лекцій, комп'ютерного тестування, використання електронних підручників і навчальних матеріалів, застосування в навчальному процесі електронної платформи «Moodle».

Згідно з Європейською освітньою практикою для організації ефективного зворотного зв'язку в університеті запроваджено технологію соціопитування «Навчальний процес очима студентів». Метою соціопитування студентів є удосконалення навчально-виховного процесу в сучасних умовах, крім того, результати анкетування враховуються при укладанні контрактів з викладачами.

Професійному росту викладачів сприяють впроваджені різні типи анкетувань:

- анкета «Викладач очима студентів», яка всебічно висвітлює аспекти педагогічної діяльності і дає порівняльну картину педагогічного рейтингу викладача;

- анкета «Прояви хабарництва та етика у вищій освіті».

Педагогічна майстерність удосконалюється за рахунок закордонних стажувань викладачів, наукової роботи в США, Німеччині, Франції, Іспанії та інших країнах.

Удосконалення процесу адаптації випускників до потреб ринку праці здійснювалося шляхом проведення «Дня кар'єри» спільно з Миколаївським обласним центром зайнятості, організації зустрічей із роботодавцями, представниками фірм Миколаєва та інших областей, що лідирують, а також запрошення випускників минулих років, які досягли успіху у своїй професійній діяльності для обміну досвідом зі студентами-випускниками.

2.3 Розвиток інклюзивної освіти

В Україні, як у кожній демократичній країні світу, забезпечення доступу осіб з інвалідністю до здобуття повноцінної вищої освіти визнано сьогодні одним із пріоритетних завдань суспільства та держави.

На сьогодні ЧДУ ім. Петра Могили став альма-матір'ю успішних випускників з обмеженими можливостями, які навчалися тут ще з заснування нашого ВНЗ, тобто з 1996 року. Однак найбільш активну і ефективну роботу з розвитку інклюзії університет розпочав 5 років тому. На сьогодні ми маємо понад 100 студентів з інвалідністю, які навчаються на різних факультетах університету.

Діяльність з розвитку інклюзії в ЧДУ ім. Петра Могили була розпочата з найбільш прикладних кроків, в першу чергу – забезпечення фізичної доступності. Так, на сьогодні ЧДУ ім. Петра Могили є єдиним університетом у місті Миколаєві головний вхід якого прикрашає пандус, збудований за власні кошти у відповідності до Державних стандартів та норм, а протягом 2012-2014 рр. пандусами, пандусними переходами було забезпечено перші поверхи головного та всіх основних корпусів університету. Вони забезпечують доступність до всіх аудиторій, їдальні, бібліотек, гардеробної. Протягом січня-жовтня 2012 року завдяки співпраці з Миколаївським обласним благодійним фондом «Гармонія», на першому поверсі головного корпусу було перебудовано дві кімнати особистої гігієни для маломобільних осіб.

У 2011 році на базі університету було впроваджене віртуальне освітнє середовище Moodle з метою надання можливості дистанційного навчання студентам з інвалідністю.

Починаючи з 2009 року Чорноморський державний університет імені Петра Могили розпочав сумісну діяльність з Миколаївським обласним відділенням Фонду соціального захисту інвалідів та було впроваджене набір абітурієнтів з обмеженими фізичними можливостями за навчання яких сплачує Фонд.

Протягом 2010-2012 років ЧДУ ім. П.Могили разом з дирекцією Миколаївського обласного відділення Фонду соціального захисту інвалідів було розроблено спільний план роботи з питань реалізації на території Миколаївської області Програми Президента України соціально-економічного розвитку України на 2010-2014 роки «Україна для людей», який у свою чергу дозволяє забезпечити безперешкодний доступ до отримання вищої освіти, задля подальшого працевлаштування, осіб з обмеженими фізичними можливостями. У 2014-2015 навчальному році за Програмою Фонду в університеті навчається 33 студенти, а саме: двадцять шість студентів – на денній формі навчання, четверо з яких є маломобільними особами, які пересуваються на інвалідних візках. Фонд сплачує не лише за навчання, але й за проживання осіб з обмеженими фізичними можливостями в гуртожитках університету. Великим досягненням у співпраці з Фондом є надання можливості особам з обмеженими можливостями, за умови їх високого рейтингу, переведення з контракту на державне замовлення.

2.3.1. Впровадження нових форм навчання

Вагомим кроком в сприянні розвитку інклюзії було відкриття на базі ЧДУ ім. Петра Могили Центру соціально-психологічної підтримки, професійного розвитку та сприяння працевлаштуванню. Центр був забезпечений спеціалізованою аудиторією. Крім безбар'єрного доступу до аудиторії Центру, вона також обладнана з думкою про особу з інвалідністю: простора зала, дошки з регульованою висотою, столи-трансформери, які можна групувати по-різному, навіть різнокольорові стільці, щоб створити більш яскравий інтер'єр.

Першим кроком в діяльності Центру було проведення на його базі унікального першого в Південному регіоні проекту «Безбар'єрне працевлаштування». Він був реалізований спільними зусиллями самого університету, Миколаївської служби зайнятості, Миколаївського обласного відділення Фонду соціального захисту інвалідів, департаменту соціального захисту населення облдержадміністрації та підприємства громадської організації інвалідів «Літопис». Суть проекту полягала у підвищенні кваліфікації осіб з порушеннями опорно-рухового апарату, а саме проведенні навчання 15 осіб за напрямом «Практичний веб-дизайн, проектування, створення і супровід веб-вузла» з подальшим працевлаштуванням на підприємстві «Літопис».

Рис. 2.3.1. Відкриття та навчання Центру соціально-психологічної підтримки, професійного розвитку та працевлаштування

У напрямі вирішення проблем із працевлаштування людей з обмеженими можливостями Центром ЧДУ ім. П. Могили було проведено в 20 районних центрах зайнятості Миколаївської області семінари-практикуми для

роботодавців на тему «Забезпечення рівних можливостей при прийомі на роботу для осіб з інвалідністю як складова позитивного іміджу організації».

Наступним кроком в даній роботі стало впровадження нових форм освіти осіб з інвалідністю, а саме впровадження проекту «Розвиток нових підходів в сприянні працевлаштуванню осіб з інвалідністю», який передбачав одночасне очне та дистанційного навчання 40 осіб з порушенням опорно-рухового апарату на курсі «Розробка додатків для ОС Android на мові Java». Проект впроваджено громадською організацією «Майстерня добра» спільно з ЧДУ ім. Петра Могили за рахунок гранту Посольства США в Україні, та за підтримки Миколаївської обласної громадської організації «Ліга інвалідів П.О.Р.А. «Перемогти себе». Вибір саме такого напрямку навчання зумовлений не тільки специфікою групи, але й високою потребою на ринку таких спеціалістів. Основна задача організаторів проекту – соціалізувати людей з інвалідністю, долучити до активного громадського життя та основне – це надати можливість особистісній самореалізації, тому що отримані знання дозволяють працювати випускникам проекту не виходячи із дому, тобто дистанційно.

2.3.2. Розвиток навчання в інтегрованих групах, як формування мікромоделі соціального інклюзивного навчального середовища

Навчання та виховання студентів з інвалідністю в ЧДУ ім. Петра Могили здійснюється в інтегрованих групах, які можуть розглядатися, як мікромодель соціального середовища. Така форма навчання визнає за людьми з інвалідністю рівні права на отримання освіти і потребує здійснення політики рівних можливостей.

Основою набуття вищої освіти є державні освітні стандарти, обов'язкові для всіх студентів незалежно від стану їх здоров'я. Тільки при такому підході до навчання людей з інвалідністю вони як професіонали надалі можуть бути конкурентоспроможними на ринку праці.

Створення саме такої мікромоделі соціального навчального середовища і є головним пріоритетом в розвитку інклюзивної освіти в ЧДУ ім. Петра Могили.

Забезпечення для інвалідів рівних можливостей брати участь в житті суспільства є головною місією комплексного реабілітаційного процесу в ЧДУ ім. Петра Могили, а їх соціальна інтеграція – є його метою. Під комплексною реабілітацією ми розуміємо процес, що має на меті допомогти інвалідам досягти оптимального фізичного, інтелектуального, психічного і соціального рівня діяльності та максимально його підтримувати, надавши їм, таким чином, можливість змінити своє власне життя та розширити рамки незалежності, пом'якшити соціальний бар'єр між ними і суспільством.

Задля компенсації функціональних обмежень, що впливають на якість навчання студентів з інвалідністю та надання необхідної підтримки в інтегрованому освітньому середовищі університету передбачений супровід навчання студентів з інвалідністю. На сьогодні він здійснюється за такими напрямками: психологічний, медико-реабілітаційний, соціальна та професійна адаптація. Супровід розпочинається з моменту звернення людини з особливими

потребами до приймальної комісії університету і охоплює процеси підготовки до вступу, безпосередньо самого вступу та навчання у ВНЗ, а також забезпечує підтримку зв'язків з випускниками та викладачами.

Однак окрім того, що даний супровід потребує вдосконалення, необхідний всебічний комплексний розвиток, а це формування супроводу за напрямками: технічний, педагогічний, психологічний, медико-реабілітаційний, фізкультурно-спортивний, соціальний, професійна адаптація та реабілітація.

На нашу думку, система супроводу набуває максимальної ефективності тільки якщо створити та постійно удосконалювати умови, адаптовані до потреб студентів з інвалідністю, тобто формувати комплексну модель навчального інклюзивного соціального середовища, а саме:

- забезпечення безбар'єрного архітектурного середовища;
- створення спеціалізованої матеріально-технічної бази;
- підготовка спеціалізованого навчально-методичного забезпечення;
- впровадження спеціальних інформаційних і навчальних технологій;
- підготовка викладачів та студентів до навчання в інтегрованих групах;
- урахування в навчальному процесі індивідуальних потреб студентів з інвалідністю;
- організація психологічної підтримки;
- формування в колективі університету толерантного ставлення до людей з інвалідністю, розуміння їх проблем;
- організація соціальної та медико-реабілітаційної допомоги.

3 грудня 2014 року було проведено Міжрегіональний круглий стіл «Проблеми і перспективи освіти людей з особливими потребами: реалії України та досвід Євросоюзу» на базі Чорноморського державний університет імені Петра Могили за підтримки Департаменту соціального захисту населення Миколаївської обласної державної адміністрації, Департаменту освіти, науки та молоді Миколаївської обласної державної адміністрації, Управління охорони здоров'я у Миколаївській області, Миколаївської обласної громадської організації «Ліга інвалідів П.О.Р.А. «Перемогти себе» Програма столу передбачала відкриття у галереї мистецтв виставки робіт осіб з інвалідністю, а також екскурсію по навчальному закладу «Досвід інклюзивної освіти у ЧДУ ім. Петра Могили». Перед відкриттям конференції грамотами і подячними листами були нагороджені кращі начальники районних відділів соцзахисту населення.

Мета проведеного заходу – вироблення практичних рекомендацій для роботи з людьми, що мають особливі потреби. За допомогою скайп-включень в роботі конференції мали змогу взяти участь також представники інших регіонів України та інших країн.

У резолюції конференції розвитку ефективної моделі навчального соціального інклюзивного середовища на базі ЧДУ ім. Петра Могили було зазначено необхідність розвитку комплексної системи в вирішенні проблем розвитку інклюзивної освіти, яка буде забезпечувати розвиток моделі навчального соціального інклюзивного середовища на базі ВНЗ. Платформою

для створення та втілення в життя даної моделі повинно стати формування комплексної системи супроводу

У рамках конференції були також проведені тренінги «Злам стереотипів щодо осіб з обмеженими можливостями».

Рис. 2.3.3. Міжрегіональний круглий стіл «Проблеми і перспективи освіти людей з особливими потребами: реалії України та досвід Євросоюзу»

2.4. Ліцензування та акредитація

Виконання вимог закону України «Про вищу освіту», нормативно-правових актів МОН, дотримання ліцензійних умов, а також наявність акредитації двох третин усіх ліцензованих спеціальностей за IV рівнем, високий рівень показників діяльності аспірантури та докторантури і обсяг видання підручників з грифом МОН та монографій в університеті дозволили ЧДУ імені Петра Могили успішно пройти акредитацію ВНЗ в цілому за IV рівнем (сертифікат серія РД- IV №1526580 від 28.07.2014 р.)

За звітний період у галузях знань «Гуманітарні науки», «Системні науки і кібернетика», «Метрологія, вимірювальна техніка та інформаційно-вимірювальні технології» **акредитовано** 4 спеціальності освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр» та 1 напрям підготовки освітньо-кваліфікаційного рівня «Баклавр» (таблиця 2.4.1.).

Таблиця 2.4.1

Спеціальності, які акредитовано за II, III, IV рівнем у 2014 році

№ з/п	Шифр і назва галузі знань	Шифр і назва спеціальності	Ліцензований обсяг прийому		Рівень акридитатії
			Денна	Заочна	
1.	0203 Гуманітарні науки	8.02030301 Українська мова і література	30	-	IV
		8.02030302 Мова і література (англійська)	25	10	IV
2.	0403 Системні науки і кібернетика	8.04030302 Системи і методи прийняття рішень	30	-	IV
3.	0510 Метрологія, вимірювальна техніка та інформаційно-вимірювальні технології	6.051003 Приладобудування	60	-	II
		8.05100307 Медичні прилади і системи	15	-	IV

У 2014 році ліцензовано 6 напрямів підготовки: «Спорт», «Міжнародна інформація», «Психологія», «Будівництво», «Геодезія, картографія та землеустрій», «Журналістика». У зв'язку з цим в університеті розпочали роботу 4 нові випускові кафедри, у 2015 році заплановано відкриття випускової кафедри «Геодезії, картографії та землеустрою». Також протягом звітнього періоду ліцензовано 1 спеціальність освітньо-кваліфікаційного рівня «Спеціаліст» - «Фізична реабілітація» - та 5 спеціальностей освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр»: «Фізична реабілітація», «Економіка підприємства», «Системи штучного інтелекту», «Системне програмування», «Якість, стандартизація та сертифікація», що дозволить випускникам бакалавратів відповідних напрямів отримати повну вищу освіту у ЧДУ імені Петра Могили (таблиця 2.4.2).

Таблиця 2.4.2.

Спеціальності, які ліцензовано у 2014 році

№ з/п	Шифр і назва галузі знань	Шифр і назва спеціальності	Ліцензований обсяг прийому		Рівень акридитатії
			Денна	Заочна	
1.	0102 Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини	6.010202 Спорт	50	-	II
		7.01020302 Фізична реабілітація	25	-	III
		8.01020302 Фізична реабілітація	10	-	IV
2.	0301 Соціально-політичні науки	6.030102 Психологія	60	-	II
3.	0302 Міжнародні відносини	6.030204 Міжнародна інформація	30	-	II

4.	0303 Журналістика та інформація	6.030301 Журналістика	50	-	II
5.	0305 Економіка та підприємництво	8.03050401 Економіка підприємства	25	-	IV
6.	0501 Інформатика та обчислювальна техніка	8.05010104 Системи штучного інтелекту	20	-	IV
		8.05010202 Системне програмування	15	-	IV
7.	0601 Будівництво та архітектура	6.060101 Будівництво	60	-	II
8.	0801 Геодезія та землеустрій	6.080101 Геодезія, картографія та землеустрій	60	-	II
9.	1801 Специфічні категорії	8.18010010 Якість, стандартизація та сертифікація	25	-	IV

Загальна кількість ліцензованих напрямів підготовки різного рівня акредитації на 01.12.2014 року досягла 12. На сьогодні кількість спеціальностей, за якими ЧДУ імені Петра Могили проводить підготовку становить 26. Таким чином, за звітний період кількість ліцензованих напрямів підготовки зросла на 6 разів (0 у 2013 р.), спеціальностей – у 3 рази (2 у 2013р. і становить 6). Ліцензований обсяг у 2014 році складає 2390 осіб, що на 515 осіб більше ніж у 2013 році.

Протягом 2014 року було ліцензовано нові напрями підвищення кваліфікації у галузях знань: інформатика та обчислювальна техніка; економіка та підприємництво; гуманітарні науки; а також підвищення кваліфікації за акредитованими спеціальностями. Ліцензований обсяг даної освітньої послуги на 01.10.2014 року складає 3400 осіб, тоді як на 01.10.2013 року становив 200 осіб (таблиця 2.4.3.).

Таблиця 2.4.3.

Підвищення кваліфікації у 2014 рік

№ з/п	Напрямок	Ліцензований обсяг	Термін дії ліцензії
1	Підвищення кваліфікації фахівців у галузі знань 0501 «Інформатика та обчислювальна техніка» за акредитованими спеціальностями	500	01.07.2019
2	Підвищення кваліфікації фахівців у галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво» за акредитованими спеціальностями	500	01.07.2019
3	Підвищення кваліфікації фахівців у галузі знань 0203 «Гуманітарні науки» за акредитованими спеціальностями	200	01.07.2019
4	Підвищення кваліфікації фахівців за акредитованими спеціальностями	2000	01.07.2019

Постійно проводиться перепідготовка спеціалістів та підвищення кваліфікації фахівців за акредитованими спеціальностями в Інституті післядипломної освіти, де навчається понад 600 осіб (табл. 2.4.4).

Таблиця 2.4.4.

**Перепідготовка спеціалістів та підвищення кваліфікації фахівців
за акредитованими спеціальностями**

№ з/п	Номер та дата договору	Назва спеціальності	Кількість слухачів, які закінчили навчання, осіб
Миколаївський обласний центр зайнятості та районні центри зайнятості			
1	Договір № 1400/7/14 від 27.01.2014р. (Обласний ЦЗ)	Основи адміністрування програми бухгалтерського обліку "1С:Підприємство" на підприємствах соціальної сфери	19
2	Договір № 1465/28/14Г від 22.08.2014р. (Районний ЦЗ)		1
3	Договір № 1402/8/14Г від 21.08.2014р. (Районний ЦЗ)		12
4	Договір № 1403/85/14Г від 22.08.2014р. (Районний ЦЗ)		1
5	Договір № 1404/03/14Г від 22.08.2014р. (Районний ЦЗ)		2
6	Договір № 1465/29/14Г від 27.08.2014р. (Районний ЦЗ)		1
7	Договір № 1402/9/14Г від 22.08.2014р. (Районний ЦЗ)		11
8	Договір № 1405/8/14Г від 21.08.2014р. (Районний ЦЗ)		7
9	Договір № 1400/2/14 від 14.01.2014р. (Обласний ЦЗ)	Бізнес-планування для організації підприємницької діяльності	14
10	Договір № 1400/8/14 від 27.01.2014р. (Обласний ЦЗ)		19
11	Договір № 1400/33/14 від 24.02.2014р. (Обласний ЦЗ)		19
12	Договір № 1400/59/14 від 18.03.2014р. (Обласний ЦЗ)		18
13	Договір № 1400/71/14 від 25.03.2014р. (Обласний ЦЗ)		15
14	Договір № 1400/82/14 від 18.04.14р. (Обласний ЦЗ)		15
15	Договір № 1400/102/14 від 26.05.14р. (Обласний ЦЗ)		19
16	Договір № 1400/108/14 від 23.06.2014р. (Обласний ЦЗ)		21
17	Договір № 1400/115/14 від 18.08.2014р. (Обласний ЦЗ)		12
18	Договір № 1400/116/14 від 18.08.2014р. (Обласний ЦЗ)		20

19	Договір № 1400/143/14 від 22.09.2014р. (Обласний ЦЗ)		13
20	Договір № 1400/161/14 від 21.10.2014р. (Обласний ЦЗ)		13
21	Договір № 1400/164/14 від 19.11.2014р. (Обласний ЦЗ)		15*
22	Договір № 1400/31/14 від 21.02.2014р. (Обласний ЦЗ)	Практичний WEB-дизайн для соціально орієнтованих підприємств та громадських організацій: проектування, створення та супроводження WEB-вузла	12
23	Договір № 1400/121/14 від 02.09.2014р. (Обласний ЦЗ)		12
24	Договір № 1400/65/14 від 19.03.2014р. (Обласний ЦЗ)	Користування та обслуговування інформаційно-облікових систем на підприємствах соціальної сфери	17
25	Договір № 1400/158/14 від 10.10.2014р. (Обласний ЦЗ)		17*
26	Договір № 1400/117/14 від 18.08.2014р. (Обласний ЦЗ)	Навчання англійської мови за професійним спрямуванням	8
27	Договір № 1400/159/14 від 10.10.2014р. (Обласний ЦЗ)	Сучасні інформаційні технології аналізу та обробки даних на підприємствах соціальної сфери	8*
28	Договір № 1400/165/14 від 20.11.2014р. (Обласний ЦЗ)		17*
Разом по Миколаївському обласному та районним центрам зайнятості			358
Проект ОБСЄ та ГО «Ліга офіцерів»			
	Договір № 5 від 23.09.2014р.	Організація та управління підприємствами малого та середнього бізнесу	30
Разом по ОБСЄ			30
Проект «Україна-Норвегія»			
	Договір № 31/14 від 05.09.2014р.	Організація підприємницької діяльності та інформаційні технології в сфері бухгалтерського обліку Веб-дизайн та англійська мова в інформаційних технологіях Бізнес-комунікації, англійська мова	75
Разом по Норвегії			75
Разом за 2014 рік			463

* випуск слухачів заплановано у 2015 році згідно з договорами.

2.5.Виховна робота

Виховна робота в Чорноморському державному університеті ім. Петра Могили здійснюється відповідно до чинного законодавства України, а саме закону України «Про вищу освіту», наказами Міністерства освіти і науки України, Статуту Чорноморського державного університету ім. Петра Могили, рішеннями Вченої ради ЧДУ ім. Петра Могили, наказами та розпорядженнями ректора ЧДУ ім. Петра Могили, щорічного плану виховної роботи, правилами

внутрішнього розпорядку та цілим рядом Положень, зокрема Про студентське самоврядування, Про кураторів академічних груп, про студентський гуртожиток і т.д.

В університеті створено та працюють дві паралельні структури з виховної роботи:

- адміністративна вертикаль (ректор – проректор – заступник деканів і заступники завідуючих кафедрами з виховної роботи – куратори);
- студентське самоврядування (студентська колегія – студентський профком – студентські декани – старости груп – студентська рада гуртожитків).

В адміністративній структурі головну роль відіграють куратори групи, оскільки вони є найбільш наближеною до студентів інституцією. Робота кураторів групи здійснюється згідно «Положення про куратора академічної групи». В структурі студентське самоврядування головну роль відіграє студентська колегія, що виступає основним органом взаємодії студентської громади та адміністрації вищого навчального закладу.

Протягом 2013-2014 н. р. в ЧДУ ім. Петра Могили було проведено ряд заходів патріотичного характеру, спрямованих на підтримку військових в зоні АТО, а саме:

- відремонтовано 2 БТРи, придбано бронежилети, дизельний генератор та ін. за рахунок благодійних внесків від студентів університету;
- перерахувати 20 тис. грн. на ремонт даху школи в Луганській області;
- зібрано теплі речі, телефони, дитячі малюнки, які в подальшому передані військовим, що знаходяться в зоні АТО;
- проведено зустріч з військовими 204-ї бригади тактичної авіації ЗСУ (Бельбек);
- відвідано поранених бійців, які прибули з зони АТО.

Серед заходів, в яких активно були залучені студенти, слід відмітити наступні:

- заходи з нагоди 69-річчя Перемоги у Великій Вітчизняній війні, зокрема святковий концерт за участі студентів та зустріч з ветеранами;
- меморіальна година з нагоди 70-ї річниці визволення Миколаєва.

Студенти ЧДУ ім. Петра Могили прийняли участь у встановленні світового рекорду в рамках святкування 77-ї річниці Миколаївської області. 1200 студентів та жителів міста створили латинську букву N, що символізувала Миколаївську область, а після 5-хвилинної фіксації до учасників акції приєдналась ще тисяча миколаївців, де вони створили словосполучення «No war» («Ні війні»).

Щорічними заходами з виховної роботи є «Урочисте посвячення у студенти» для першокурсників та свято конвокації для випускників, проведення днів факультетів, культурно-масових заходів, таких як «Містер та Міс Могилянка», літературні вечорниці, перегляд кінофільмів з патріотичної тематики та соціальногострих питань, кубки КВК та інтелектуальна гра «Брейн-ринг». Студентська колегія організовує заходи волонтерського характеру, так як «Від серця до серця», «Осінній тиждень добра», збори речей та іграшок для дитячих будинків та шкіл-інтернатів.

За 2013-2014 н.р. студенти ЧДУ, завдяки роботі первинної профспілкової організації, відвідали острів Хортиця та взяли участь у щорічному святкуванні Покрови; місто Львів з плановими екскурсіями; мали можливість відпочити на зимових та літніх канікулах в Карпатах (с. Ворохта, с. Славське) та оздоровлюватись на морі (бази відпочинку Коблева та Рибаківки).

Спортивний напрямок виховної роботи співвідноситься з діяльністю кафедри фізичного виховання та спорту. Було проведено такі основні спортивні змагання: чемпіонат по футболу; чемпіонати з волейболу; плавання; відбірковий Чемпіонат України з академічного веслування; Чемпіонат України з велоспорту та ін.

Наприкінці осіннього та на початку весняного періоду силами студентської громади постійно проводяться суботники, мета яких – прибирання сміття на прилеглих до ЧДУ ім. Петра Могили територіях, а саме Парку ім. 61 комунара.

Постійно проводяться в гуртожитках університету конкурси «Зразкова кімната», «Зразковий блок», «Зразковий поверх», «Кращий гуртожиток».

Протягом 2013-2014 н.р. студенти ЧДУ прийняли участь у таких заходах: день соборності України, день захисника Вітчизни, урочистості до дня народження Т. Г. Шевченка, день скорботи і шани жертв України, день Конституції України, день Державного прапора України; день незалежності України; день підпілля та партизанського руху; день пам'яті жертв Голодомору.

Таким чином в ЧДУ ім. Петра Могили ефективно працює система виховної роботи, розроблено концепцію виховання студентів, на основі якої проводяться комплексні заходи щодо залучення студентства до громадського життя університету і міста.

3. ПІДГОТОВКА ТА УДОСКОНАЛЕННЯ СКЛАДУ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ КАДРІВ

Проблема підготовки науково-педагогічних кадрів постійно знаходиться в центрі уваги університету. Одним з основних критеріїв ефективності підготовки науково-педагогічних кадрів є кількість захищених дисертацій протягом навчання в аспірантурі та докторантурі. За звітний період здобувачами та аспірантами університету захищено 8 кандидатських дисертацій і 3 докторських дисертацій (табл. 3.1. та 3.2.).

Таблиця 3.1.

Докторські дисертації, захищені співробітниками ЧДУ ім. Петр Могили, а також випускниками докторантури у 2014 р.

№	ПІБ особи, що захистила дисертацію	Тема дослідження	Шифр спеціальності
1.	Коваль Ганна Володимирівна	Розвиток механізмів формування та реалізації державної молодіжної політики України на регіональному рівні.	25.00.02 - механізми державного управління
2.	Міронова Ірина Сергіївна	Формування та розвиток поштових та поштово-телеграфних установ на півдні України (остання чверть 18-го поч. 20-го ст)	07.00.01 – Історія України
3.	Левченко Лариса Леонідівна	Розвиток архівної справи в сполучених штатах Америки кін 18-го початку 21-го ст.	27.00.02 – документознавство, архівознавство

Таблиця 3.2.

Кандидатські дисертації, захищені співробітниками ЧДУ ім. Петр Могили, а також випускниками аспірантури, в тому числі здобувачами, у 2014 р.

№	ПІБ особи, що захистила дисертацію	Тема дослідження	Шифр спеціальності
1.	Вовчук Людмила Анатоліївна	Діяльність консулів іноземних держав у чорноморсько-азовських портових містах Російської імперії кінець XVIII – початок XX ст	07.00.02 – всесвітня історія
2.	Скиба Тетяна Юріївна	Розвиток механізмів державного управління вищою освітою України	25.00.02 - механізми державного управління
3.	Матушко Аліна Євгенівна	Оцінка ефективності інвестицій у компетентнісне навчання персоналу підприємств	08.00.04 – економіка та управління підприємствами
4.	Кузьменко Ірина Валентинівна	Д.Бурлюк в історії українського авангарду (1907-1920 рр.)	07.00.01 – історія України

5.	Гунько Тетяна Вікторівна	Концепція бароко і поетика романів Еухеніо дОрса	10.01.04 – література зарубіжних країн
6.	Руденко Наталія Олександрівна	Організація і методика обліку та видатків спеціального фонду державних вищих навчальних закладів	08.00.09 – бухгалтерський облік, аналіз та аудит
7.	Тарасов Артур Олександрович	Управління ризиками діяльності сільськогосподарських підприємств	08.00.04 – економіка та управління підприємствами
8.	Федорченко Вікторія Вікторівна	Механізми державної підтримки розвитку малого підприємництва в Україні	25.00.02 - механізми державного управління

В університеті відкрито аспірантуру за такими спеціальностями:

1. 05.13.05 – Комп'ютерні системи та компоненти
2. 05.13.06 – Інформаційні технології
3. 07.00.01 – Історія України
4. 07.00.02 – Всесвітня історія
5. 08.00.04 – Економіка та управління підприємствами
6. 09.00.04 – Філософська антропологія, філософія культури
7. 10.01.04 – Література зарубіжних країн
8. 10.01.06 – Теорія літератури
9. 10.02.04 – Германські мови
10. 10.02.15 – Загальне мовознавство
11. 13.00.04 – Теорія і методика професійної освіти
12. 19.00.01 – Загальна психологія, історія психології
13. 21.06.01 – Екологічна безпека
14. 22.00.04 – Спеціальні та галузеві соціології
15. 23.00.02 – Політичні інститути та процеси
16. 23.00.04 – Політичні проблеми міжнародних систем та глобального

розвитку

17. 25.00.01 – Теорія та історія державного управління
18. 25.00.02 – Механізми державного управління

Загальна кількість осіб, які навчаються в аспірантурі та докторантурі ЧДУ імені Петра Могили – 68 аспірантів та 6 докторантів.

Кількісні показники прийому, випуску та захисту кандидатських дисертацій в 2010-2014 рр. представлено на рис. 3.1.:

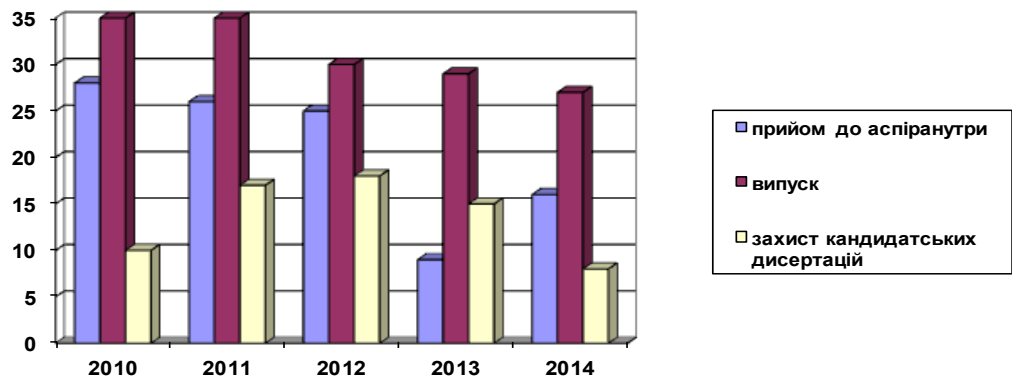

Рис. 3.1. Діяльність аспірантури у 2010-2014 рр.

Загальна кількість осіб, які навчаються в докторантурі ЧДУ імені Петра Могили, – 5 докторантів бюджетної форми навчання та 1 докторант-контрактник. Кількісні показники прийому, випуску та захисту докторських дисертацій в 2010-2014 рр. представлено на рис. 3.2.

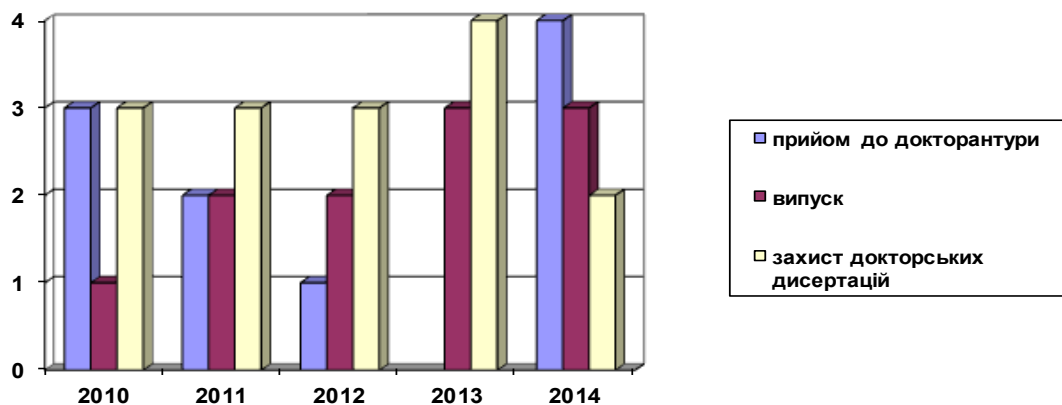

Рис. 3.2. Діаграма діяльності докторантури ЧДУ 2010-2014 рр.

У 2014 році в обласному конкурсі робіт молодих вчених Миколаївської області у номінації «Педагогічні науки» перемогла ст. викладач кафедри соціальної роботи, психології та педагогіки Костєва Тетяна Богданівна, у номінації «Гуманітарні науки» – старший викладач кафедри германської філології Гайдаржий Катерина Аркадіївна.

Захисти результатів дисертаційних досліджень докторантів та аспірантів університету відбувалися, в першу чергу, у 5 спеціалізованих вчених радах, які працювали в ЧДУ імені Петра Могили, а саме:

– спеціалізована вчена рада К 38.053.01 з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата політичних наук за спеціальностями 23.00.02 «Політичні інститути та процеси» та 23.00.04 «Політичні проблеми міжнародних систем та глобального розвитку» строком на два роки (наказ МОН України від 26.05.2014 № 642);

– спеціалізована вчена рада Д 38.053.02 з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора (кандидата) історичних наук за спеціальностями 07.00.01 «Історія України» та 07.00.02 «Всесвітня історія» строком на три роки (наказ МОН України від 26.05.2014 № 642);

– спеціалізована вчена рада Д 38.053.03 з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора (кандидата) наук з державного управління за спеціальністю 25.00.02 «Механізми державного управління» строком на три роки (наказ МОН України від 15.04.2014 № 455);

– спеціалізована вчена рада К 38.053.04 з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук за спеціальностями 10.01.04 «Література зарубіжних країн» та 10.01.06 «Теорія літератури» строком на два роки (наказ МОН України від 26.05.2014 № 642);

– спеціалізована вчена рада Д 38.053.05 з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора (кандидата) технічних наук за спеціальностями 05.13.05 «Комп'ютерні системи та компоненти» та 05.13.06 «Інформаційні технології» строком на три роки (наказ МОН України від 26.05.2014 № 642).

4. НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА

Основні наукові та інноваційні напрями університету затверджено Положенням «Про організацію науково-дослідної роботи ЧДУ імені Петра Могили», де пріоритетом визначено активний характер дій на ринку освітніх і наукових послуг у Причорноморському регіоні, а саме:

- участь науковців у розв’язанні сучасних проблем розвитку соціально-економічної сфери та екологічної безпеки Українського Причорномор’я;
- енергетика, енергоефективність та енергоресурсозбереження в Причорноморському регіоні;
- розвиток і впровадження інтелектуальних систем та прогресивних комп’ютерних технологій у діяльність органів влади, підприємств, установ різних форм власності;
- наукове забезпечення розвитку продуктивних сил Півдня України;
- дослідження історії та сучасні соціально-політичні проблеми Причорномор’я України.

ЧДУ імені Петра Могили протягом 2010-2014 рр. виконував фундаментальні дослідження, прикладні роботи та розробки з позитивною динамікою фінансування, що представлено у табл. 4.

Таблиця 4.

Кількість виконаних робіт та обсяги їх фінансування за 2009-2014 рр.

Категорії робіт	2010		2011		2012		2013		на 01.10.2014	
	к-сть од.	тис. грн	к-сть од.	тис. грн	к-сть од.	тис. грн	к-сть од.	тис. грн	к-сть од.	тис. грн
Фундаментальні	1	56,4	1	57,3					1	72,9
Прикладні	1	100,0			1	100,0	2	169,6	1	76,9
Госпдоговірні		195,4		255,1		301,3	3	407,7	2	109,4

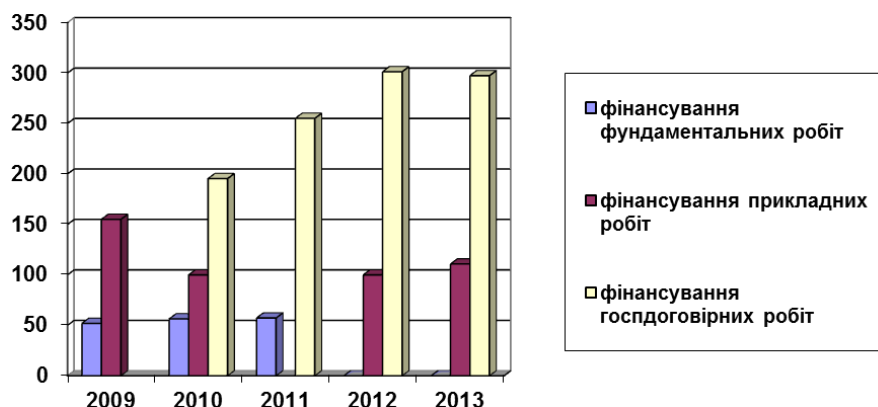

Рис. 4. Динаміка фінансування НДР ЧДУ ім. Петра Могили

На сьогодні представники університету згідно з тематичним планом Міністерства освіти і науки України здійснюють такі дослідження:

1. Фундаментальна НДДКР «**Теоретичні основи визначення індикаторів та коефіцієнтів вагомості індексів екологічної безпеки в системі сталого розвитку Південного регіону України**» (№ держреєстрації 0114U004572, керівник – д.т.н., професор Л. П. Клименко).

2. Прикладна НДДКР «**Наукове забезпечення впровадження європейських соціальних стандартів у південному регіоні України**» (№ держреєстрації 0113U001704, керівник – д.і.н., професор Багмет М. О.).

4.1. Інформація про стан розвитку інноваційної діяльності і трансферу технологій

Для прискорення розвитку науки, технологій та інноваційної діяльності в рамках університету необхідно:

1. Створити постійно діючий центр маркетингових досліджень, який повинен забезпечити проведення:

- активної рекламної компанії щодо наукової діяльності університету;
- моніторингу національного та зарубіжних ринків;
- порівняння якості наукового процесу в університеті з ВНЗ європейського освітянського простору та США.

2. Поглиблювати інтеграцію наукової, навчально-методичної та виробничої діяльності шляхом спільних договорів з провідними університету світу.

3. Популяризувати досвід наукової роботи університету через Web-портал.

У ЧДУ імені Петра Могили створені наступні науково-дослідні інститути, центри, лабораторії та відділення:

У ЧДУ імені Петра Могили створені наступні науково-дослідні інститути, центри, лабораторії та відділення:

Інститути

1. Інститут науково-освітнього забезпечення екологічної складової сталого розвитку Чорноморського регіону України (Інститут сталого розвитку), керівник – к.т.н., доцент В. В. Добровольський.

2. Науково-дослідний Інститут полоністики, керівник – д.і.н., професор Є. Г. Сінкевич.

3. Науково-дослідний інститут радіаційної та техногенно-екологічної безпеки, керівник – д.б.н., професор Ю. А. Томілін.

Центри

1. Інформаційний Центр Європейського Союзу в м. Миколаїв, керівник – проректор, д.і.н., професор, академік Української Академії історичних наук М. О. Багмет.

2. Центр Європейської та світової інтеграції, керівник – проректор, д.і.н., професор, академік Української Академії історичних наук М. О. Багмет.

3. Миколаївський центр політичних досліджень НАН України, керівник – проректор, д.і.н., професор, академік Української Академії історичних наук М. О. Багмет.

4. Регіональний Центр історії Нижнього Подніпров'я та Побужжя Інституту історії України НАН України, керівник – д.і.н., професор, заслужений працівник народної освіти України, академік Української Академії історичних наук П. М. Тригуб.

5. Навчально-науковий центр з європейської та євроатлантичної інтеграції України, керівник – проректор, д.і.н., професор, академік Української Академії історичних наук М. О. Багмет.

6. Центр соціально-психологічної підтримки, професійного розвитку та працевлаштування, керівник – Г. В. Деміролат.

7. Центр франкофонії та постійне представництво Миколаївської обласної асоціації «Альянс Франсез», керівник – к.філол.н., доцент Т. С. Каїрова.

8. Центр практичної філософії, керівник – д.філос.н., доцент А. О. Осипов.

9. Науково-дослідний Центр енергозбереження та альтернативних джерел енергії, керівник – ректор, д.т.н., професор Л. П. Клименко.

10. Центр соціологічних досліджень, керівник – к.політ.н., доцент Л. А. Ляпина.

11. Центр розвитку регіональної системи університетської освіти спільно з Інститутом педагогічної освіти та освіти дорослих АПН України, керівник – д.пед.н., професор О. П. Мещанінов.

12. Центр волонтерської діяльності, керівник – викладач кафедри соціальної роботи, психології та педагогіки О. Л. Файчук.

13. Науково-навчальний центр «Програмно-апаратного забезпечення інформаційних систем», керівник – д.т.н., професор, завідувач кафедри інформаційних технологій і програмних систем М. П. Мусієнко.

Лабораторії

1. Науково-освітня лабораторія «Mісгосір», керівник – д.т.н., професор, завідувач кафедри інформаційних технологій і програмних систем М. П. Мусієнко.

2. Науково-освітня лабораторія мікропроцесорних систем, керівник – к.т.н., доцент В. І. Кубов.

3. Науково-освітня лабораторія автоматизованих інформаційних систем «АІС», керівник – викладач кафедри інформаційних технологій і програмних систем Б. Г. Салтовський.

Відділення

1. Миколаївське відділення Інституту історії України НАН України, керівник – д.і.н., професор, завідувач кафедри історії Ю. В. Котляр.

2. Південний осередок Інституту української археографії та джерелознавства НАН України, керівник – д.і.н., професор Є. Г. Сінкевич.

4.2. Видавнича, інформаційна та винахідницька діяльність

Редакційно-видавничий відділ є структурним підрозділом Чорноморського державного університету імені Петра Могили, який сприяє:

– виданню навчально-методичної літератури з грифом Міністерства освіти і науки України;

– надає книжковій продукції номери ISBN;

– надає власній періодичній продукції номери ISSN;

– формує електронну версію видання;

– виконує обов'язкову розсилку книжок за переліками ВАК України та ISBN;

– розміщує інформацію про власну продукцію в провідних каталогах видань України.

– надає можливість науковцям друкувати статті у фахових журналах, які включені до переліку ВАК України;

ЧДУ імені Петра Могили є засновником наукових фахових видань, зареєстрованих відповідно до чинного законодавства.

Видаються 13 фахових журналів та один студентський науковий журнал (табл. 4.2.1.).

Таблиця 4.2.1

Наявність періодичних видань Чорноморського державного університету імені Петра Могили

№ з/п	Назва регіонального друкованого засобу масової інформації	Номер свідоцтва про державну реєстрацію, ким і коли видано свідоцтво про державну реєстрацію
1	Збірник наукових праць «Наукові студії. Історичний архів»	Свідоцтво КВ № 14511-3482Р. Перелік наукових фахових видань України, затверджений постановою президії ВАК України від 10 березня 2010 р. № 1-05/2
2	Науково-методичний журнал «Наукові праці», серія «Державне управління»	Свідоцтво КВ № 15281-3853ПР. Перелік наукових фахових видань України, затверджений постановою Президії ВАК України від 22.12.2010 р. №1-05/8
3	Науково-методичний журнал «Наукові праці», серія «Історія»	Свідоцтво КВ № 15281-3853ПР. Перелік наукових фахових видань України, затверджений постановою президії ВАК України від 10 березня 2010 р. № 1-05/2
4	Науково-методичний журнал «Наукові праці», серія «Комп'ютерні технології»	Свідоцтво КВ № 15281-3853ПР. Перелік наукових фахових видань України, затверджений постановою президії ВАК України від 10 лютого 2010 р. № 1-05/1
5	Науково-методичний журнал «Наукові праці», серія «Педагогіка»	Свідоцтво КВ № 15281-3853ПР. Перелік наукових фахових видань України, затверджений постановою президії ВАК України від 10 лютого 2010 р. № 1-05/1
6	Науково-методичний журнал «Наукові праці», серія «Політологія»	Свідоцтво КВ № 15281-3853ПР. Перелік наукових фахових видань України, затверджений постановою президії ВАК України від 26 травня

		2010 р. № 1-05/4
7	Науково-методичний журнал «Наукові праці», серія «Соціологія»	Свідоцтво КВ № 15281-3853ПР. Перелік наукових фахових видань України, затверджений постановою президії ВАК України від 26 травня 2010 р. № 1-05/4
8	Науково-методичний журнал «Наукові праці», серія «Техногенна безпека»	Свідоцтво КВ № 15281-3853ПР. Перелік наукових фахових видань України, затверджений постановою президії ВАК України від 10 березня 2010 р. № 1-05/2
9	Науково-методичний журнал «Наукові праці», серія «Філологія. Літературознавство»	Свідоцтво КВ № 15281-3853ПР. Перелік наукових фахових видань України, затверджений постановою президії ВАК України від 01 липня 2010 р. № 1-05/5
10	Науково-методичний журнал «Наукові праці», серія «Філологія. Мовознавство»	Свідоцтво КВ № 15281-3853ПР. Перелік наукових фахових видань України, затверджений постановою президії ВАК України від 10 березня 2010 р. № 1-05/2
11	Науковий журнал «Чорноморський літопис»	Свідоцтво КВ № 16236-4708Р. Перелік наукових фахових видань України, затверджений постановою президії ВАК України від 31 травня 2011 р. № 1-05/5
12	Журнал «Новітня філологія»	Свідоцтво КВ № 16493-4965 ПР. Перелік наукових фахових видань України, затверджений постановою президії ВАК України від 01 липня 2010 р. № 1-05/5
13	Журнал «Інвестиції: практика та досвід»	Свідоцтво КВ № 12178-1062ПР від 11.01.2007 року. Включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (постанова президії ВАК України № 1-05/2 від 27.05.2009 р.), державного управління (постанова президії ВАК України № 1-05/2 від 27.05.2009 р.)

Призначенням Видань є оперативне опублікування нових наукових знань, отриманих у ході дослідницької діяльності провідних учених України, і їхнє поширення в Україні, країнах співдружності та за кордоном.

Інформацію щодо опублікованих протягом 2010-2014 рр. співробітниками ЧДУ імені Петра Могили монографій, підручників та посібників наведено у таблиці 4.2.2.

Таблиця 4.2.2

Відомості про кількісні показники видань професорсько-викладацького складу

№ п/п	Показники	2010	2011	2012	2013	2014
1	Опубліковано <i>підручників</i> , всього одиниць	0	0	0	0	1
2	Опубліковано <i>посібників</i> , всього одиниць:	20	15	15	24	24
	із них з грифом МОН	10	12	17	16	14
3	Опубліковано <i>монографій</i> , всього одиниць	19	7	15	15	13

У наукометричній базі Scopus станом на 27.08.2014 р. опубліковано 23 статті, індекс Гірша – 3.

Велика увага в університеті приділяється розвитку винахідницької діяльності, зокрема своєчасній охороні об'єктів інтелектуальної власності, створених в результаті виконання наукових досліджень, роботи над докторськими, кандидатськими дисертаціями, тощо.

Станом на 05.11.2014 р. було подано 3 заявки на винаходи та 37 заявок на корисні моделі, отримано 1 патент на винахід та 10 патентів на корисну модель та. Активну участь у винахідницькій роботі беруть студенти та аспіранти. Серед поданих заявок та отриманих патентів – більше 80% за участю молодчих вчених. На рисунку 4.2.1. представлено порівняльну динаміку подання заявок та отримання патентів співробітниками ЧДУ ім. П. Могили.

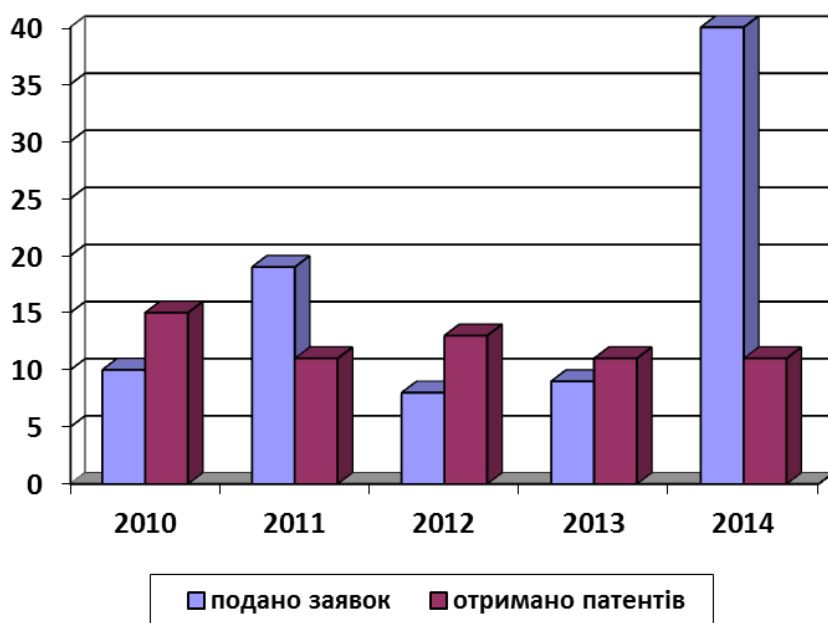

Рис. 4.2.1 Динаміка подання заявок та отримання патентів співробітниками ЧДУ ім. П. Могили

4.3. Проведення конференцій:

Чорноморським державним університетом імені Петра Могили у 2014 р. проводилися щорічні міжнародні і всеукраїнські науково-методичні конференції та науково-практичних семінари з проблем вищої освіти і науки згідно з планом проведення Міністерства освіти і науки України.

Список проведених наукових конференцій:

1. Всеукраїнська наукова конференція «Шевченко. Матриця. Перезавантаження», 21 березня 2014 р.
2. Всеукраїнська науково-практична конференція «Стратегії розвитку екологічної освіти в ХХІ столітті», 27-28 березня 2014 р.
3. Міжнародний науковий симпозіум «Соціально-економічний розвиток колишніх регіонів Російської імперії в ХІХ – на початку ХХ ст», 3-6 квітня 2014 р.

4. Міжнародна он-лайн конференція **«Сучасний геополітичний стан України. Погляд зсередини та ззовні»**, 30 травня 2014 р.

5. VIII Міжнародна науково-практична конференція **«Ольвійський форум-2014: Стратегії країн Причорноморського регіону в геополітичному просторі»**, 4-7 червня 2014 р.

6. Міжнародна науково-практична конференція **«Соціальна відповідальність інтелектуалів та їх роль у розвитку сучасного суспільства»**, червень 2014 р.

7. X Міжнародна науково-методична конференція **«Радіаційна і техногенно-екологічна безпека людини та довкілля: стан, шляхи і заходи покращення»**, червень 2014 р.

8. Всеукраїнська щорічна науково-методична конференція **«Могилянські читання – 2014: Досвід та тенденції розвитку суспільства в Україні: глобальний, національний та регіональний аспекти»**, листопад 2014 р.

9. Всеукраїнська науково-практична конференція **«Могилянські економічні читання: Інноваційні технології природокористування в умовах інтеграційних процесів»**, жовтень 2014 р.

10. Всеукраїнська науково-практична конференція **«Могилянські юридичні читання»**, листопад 2014 р.

4.4. Наукова робота студентів

Вагомим показником розвитку інтеграції освітньої та наукової сфер в Університетів є активне залучення студентської молоді до наукової діяльності. Значна увага в навчанні приділяється вирішенню питань студентської науки. Найбільш поширеною формою організації науково-дослідної роботи студентів є участь у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт та Всеукраїнських студентських олімпіадах.

Студентка 5 курсу Н. А. Дольна отримала диплом II ступеню у Всеукраїнській студентській олімпіаді зі спеціальності **«Міжнародні відносини»**.

Раку Ольга отримала сертифікат за II місце у номінації **«За аргументованість думки»**, Матвеев Владислав отримав сертифікат за I місце у номінації **«За обґрунтованість висновків»** II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади з науки **«Регіональна економіка»** у Київському національному економічному університеті імені В. Гетьмана.

Студентка 4 курсу Г. О. Левченко отримала диплом II ступеню у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт у галузі **«Політичні науки»**.

За підсумками Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт у галузі **«Соціологічні науки»** студенти 4 курсу Марина Радзіцька отримала диплом II ступеня, Олексій Дроздов – диплом III ступеня

У регіональному етапі Міжнародної студентської олімпіади у сфері інформаційних технологій **«IT Universe – 2013/14»** Т. В. Левенець зайняв 3 місце у Південному регіоні.

Д. О. Лернатович посів I місце у конкурсі «Найкращий свободний диплом» міжнародної олімпіади «ІЕ-Планета 2013/14».

Дипломи III ступеню Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт «Мальовнича Україна – туристичний край» отримали студентки Оксана Котляр та Юлія Щербина.

У 2014 році академічні стипендії Президента України отримували студенти Мартинова Вікторія Вікторівна, Крижанівська Анастасія Юріївна (наказ МОН України від 15.04.2014 р. № 453) Мельникова Олександра Василівна та Панчук Віталій Юрійович (наказ МОН України від 03.11.2014 р. № 1252), стипендію Президента України – Платовський Сергій Олександрович (наказ МОН України від 17.10.2014 № 1184).

Науково-дослідна робота зі студентами репрезентована у «Студентських наукових студіях».

За активної участі студентів, молодих вчених та аспірантів у ЧДУ імені Петра Могили проводилися такі наукові конференції:

1. Студентський круглий стіл **«Політика в житті молоді»**, лютий 2014 р.
2. Студентський круглий стіл **«Правосвідомість і правова культура громадян країни: роль у формуванні громадянського суспільства»**, лютий 2014 р.
3. Всеукраїнська студентська наукова конференція **«Молодіжний Ольвійський форум – 2014» Світова криза: прояви, наслідки, шляхи подолання**, травень 2014 р.
4. Студентський круглий стіл **«Студентське самоврядування як школа демократії»**, травень 2014 р.
5. Круглий стіл **«Україно-французькі відносини в контексті розширення ЄС на Схід»**, 5 червня 2014 р.
6. VIII Регіональна науково-практична конференція студентів та молодих вчених **«Південна Україна в міжнародних відносинах: історія та сучасність»**, жовтень 2014 р.
7. Круглий стіл **«Європейська інтеграція Вишеградських країн: досвід реформ та уроки для України»**, 29 жовтня 2014 р.
8. Всеукраїнська науково-практична конференція **«Шості студентські Могилянські юридичні читання»**, листопад 2014 р.
9. Всеукраїнська конференція до всесвітнього дня студентів **«Університетська молодь для сталого майбуття України»**, листопад 2014 р.

5. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО ТА СТРАТЕГІЧНЕ ПАРТНЕРСТВО ІЗ ЗАКОРДОННИМИ ВНЗ

У Чорноморському державному університеті імені Петра Могили велика увага приділяється розвитку міжнародних відносин, і перспективні плани розвитку ВНЗ завжди розглядаються та корегуються крізь призму прогнозованих змін у системі освітніх процесів в Україні, в Європі та з урахуванням світових тенденцій. Підписана Україною у травні 2005 р. Болонська декларація особливим чином підкреслює значимість міжнародного співробітництва.

Основними напрямками міжнародної діяльності в університеті є:

- презентація університету на міжнародному рівні й у міжнародних організаціях;
- пошук партнерів, підготовка й укладення договорів про співробітництво з закордонними університетами й організація роботи з ними;
- робота з посольствами і консульствами різних держав в Україні;
- підготовка фахівців (магістрів, аспірантів) для держав-партнерів;
- участь у підготовці і виконанні міжнародних освітніх і наукових проектів та програм;
- співробітництво з закордонними асоціаціями, професійними спілками, фірмами;
- рекламна та інформаційна діяльність на міжнародному рівні;
- пошук засобів фінансування в міжнародних органах, асоціаціях та інших організаціях;
- навчання українських студентів, аспірантів, наукових співробітників іноземним мовам та їх підготовка для закордонних відряджень;
- координація участі різних підрозділів університету в міжнародних симпозиумах, конгресах, конференціях.

Концепція зовнішньої діяльності університету, яка затверджена Вченою радою, визначає участь у міжнародних освітніх програмах обміну як можливість, по-перше, надати додаткові якісні знання нашим студентам і, по-друге, ще вище підняти досвід та науковий рівень професорів – головну цінність нашого університету.

Університет є безумовним лідером з кількості та якості програм академічного обміну, у яких беруть участь наші студенти та викладачі. Багато з них отримали дипломи кращих університетів США, Німеччини, Франції, Норвегії, пройшли стажування у відомих університетах світу, а деякі, навіть, там викладають, проводять наукові дослідження, працюють над докторськими дисертаціями.

Університет має ліцензію на підготовку іноземних студентів і готує майбутніх фахівців з Азербайджану, Білорусії, Вірменії, Грузії, Ізраїлю, Італії, Казахстану, Канади, Китаю, Колумбії, Латвії, Молдови, Росії, Туркменістану, Туреччини, Узбекистану.

Кожного року іноземні викладачі з різних країн світу читають лекції, проводять семінари в нашому університеті. За 19 років існування університету тут викладали іноземні викладачів із Австралії, Великобританії, Іспанії, Італії,

Китаю, Литви, Німеччини, Норвегії, США, Південної Кореї, Польщі, Росії, Румунії, Франції, Швейцарії, Швеції та Японії,

Із ЧДУ імені Петра Могили співпрацюють: Університет Саарланда (Німеччина), Stord Haugesund University College (Норвегія), Університет Ла Сабани (Колумбія), Національний університет міста Кільмес (Аргентина), Тречинський університет ім. Олександра Дубчека (Словачія), Університет Ка Фоскарі (Італія), Університет для іноземців (Перужда, Італія), Коледж Річланда (Великобританія), Інститут технології та передової освіти імені Хамберта (Канада), Університет Грузії (м. Тбілісі), Батумський державний університет імені Шота Руставелі (Грузія), Карагандистський університет (Казахстан), Дечжоуський університет (Китай), Плімутський коледж імені Святого Марка та Святого Джона (Великобританія), Університет Казимира Великого (Польща), Південно-східний науковий інститут (Польща), ряд університетів, Росії, Білорусі та інші.

Університет підтримує постійні стосунки з такими міжнародними організаціями та установами, як:

- Fulbright Program, Глобальна університетська ініціатива Біла Клінтона, Open Society Institute, Корпус Миру, ACCELS, ALDEC, IREX, Міжнародна почесна спілка науковців Phi Beta Delta, Американська Рада з питань освіти (ACE), Civic Educational Project CEP, Таллуарська мережа (США);

- Британська Рада (Великобританія);

- Гете-інститут, DAAD, Сіменс, Фонд Конрада Аденауера, фонд Боша, програма Європаікум (Німеччина);

- Асоціація «Альянс Франсез», програма «Français à domicile» (Франція);

- Fellowship Program in Poland (Польща);

- Фонд Romualdo Del Bianco (Італія);

- програма «Maritime Studies», програма Quota (Норвегія).

- програма Tempus-Tacis (Європейський Союз).

П'ятнадцять науковців та викладачів ЧДУ імені Петра Могили відзначені дипломами та медалями Почесної міжнародної спілки вчених Phi Beta Delta, США.

Міжнародне визнання здобутків ЧДУ імені Петра Могили засвідчує підписання ним 18 вересня 2008 р. Великої Хартії Університетів «Magna Charta Universitatum», яка була ухвалена у Болоньї, Італія, в 1988 р.

ЧДУ імені Петра Могили вступив до Американської Ради з освіти і є членом Європейської Асоціації Університетів, а також приєднався до Міжнародної Асоціації університетів Карпатського регіону (ACRU).

Окрім викладачів, ми часто запрошуємо відомих іноземних дипломатів, науковців, політиків. Міжнародний авторитет ЧДУ імені Петра Могили університету підтвердили візити до університету та зустрічі зі студентами надзвичайних та повноважних послів США, Великобританії, Німеччини, Франції, Швейцарії, Норвегії, Польщі, Болгарії.

Велику низку проектів університет виконав за підтримки посольств США, Німеччини, Франції, Швейцарії, Норвегії, Польщі, у тому числі проведення

літніх шкіл, міжнародних наукових конференцій, створення ресурсних центрів європейських мов тощо.

Університет має визнання та авторитет за кордоном. Він приєднався до тих, хто підписав Болонську та Таллуарську декларації, є повноважним членом однієї з найвідоміших у світі освітніх організацій – Американської Ради з освіти, керівники нашого університету беруть активну участь у роботі цих організацій. Також було подано заявку щодо вступу до Євразійської Асоціації Університетів.

5.1. Сприяння участі студентів та викладачів у міжнародних програмах

Міжнародна діяльність ЧДУ спрямована на інтеграцію університету у світове навчальне та наукове середовище, підвищення якості майбутніх спеціалістів і рівня викладання за допомогою міжнародних організацій та сприяння авторитету університету за кордоном. Вона здійснюється згідно із затвердженою вченою радою Концепцією зовнішньої діяльності університету, в якій сформульовані два основні стратегічні напрямки зовнішньої діяльності:

1. Підвищувати якість основної продукції ЧДУ, тобто рівня знань студентів і навчальних послуг, що включає, в першу чергу, надання можливостей студентам отримувати додаткові знання та покращувати головне надбання університету – досвід і кваліфікацію професорсько-викладацького складу ЧДУ.

2. Поширювати інформацію про навчальну, наукову і соціально-вагому діяльність ЧДУ за межами України.

Згідно зі сформульованими Вченою радою задачами, міжнародна діяльність університету спрямована не на прибуткову діяльність, а на підвищення якості української освіти та її авторитету за межами України. Відповідно до цього, міжнародна діяльність університету зосереджена у таких напрямках:

- сприяння участі студентів та викладачів у міжнародних програмах обміну;
- запрошення іноземних викладачів;
- прийом іноземних громадян на навчання до ЧДУ ім. Петра Могили;
- укладення міжнародних договорів;
- співпраця із закордонними організаціями;
- контакти з посольствами;
- проведення семінарів, які стосуються міжнародних програм.

Незважаючи на короткий час існування, університету вдалося досягнути успіхів, яких не має жодний із університетів Миколаєва. Далі наводяться данні за кожним із перелічених напрямів.

5.2. Участь студентів та викладачів у міжнародних програмах обміну у 2014 році

Діяльність міжнародного відділу була спрямована на пошук, інформування та консультаційну підтримку програм обміну, які фінансують міжнародні фонди. Всі програми, в яких перемагали наші студенти і викладачі, були абсолютно безкоштовними для переможців і для університету.

Університет є одним з лідерів в Україні за активністю участі викладачів та студентів у престижних програмах академічних обмінів:

Таблиця 5.2.1.

Перелік програм академічних обмінів у яких взяли участь студенти ЧДУ ім. Петра Могили протягом 2014 року

Програма		Кількість учасників
1.	Research Grants for Doctoral Candidates and Young Academics, Німецька служба академічних обмінів (DAAD)	1
2.	Навчальний проект «Political Mechanisms Providing Green Economy in Germany», Німецька служба академічних обмінів (DAAD)	16
3.	Fulbright Senior Specialists Program (програма ім. Фулбрайта для запрошення американських фахівців)	1
4.	Master's Program at Central European University (стипендія для навчання на магістерському рівні в Центральноевропейському університеті)	2
5.	Літні школи польської мови в польських університетах за підтримки Посольства Республіки Польща	26
6.	Study Tours to Poland	12
7.	Програми стажування та навчання у Німеччині (DAAD)	31
8.	Mannheim University, Germany (стипендія для навчання на магістерському рівні)	1
9.	Human Rights Education Program	1
10.	Програма навчання на рівні бакалаврату в університетах Норвегії (Quota)	1
11.	International Academic Programme on Professional Training on E-Commerce (University of Greenwich, London, UK)	1
12.	College of International Cooperative Education (навчання в магістратурі)	1
13.	Академічний курс з ділового спілкування та публічних виступів, м. Прага, Чехія	2
14.	Вища школа економіки, м. Санкт-Петербург, Росія (зимова школа)	1
15.	Canadian College of English Language (стажування)	1
16.	Канадсько-українська парламентська програма (Canada-Ukraine Parliamentary Program), стажування в парламенті Канади	2
17.	Стажування у Поморській Академії, м. Слупськ, Польща	5
18.	Проект «Together For Europe», Фонд «Кшижова», Польща	2
19.	Проект «Youth For Peaceful Conflict Transformation»	1
20.	Italy Youth Exchange «ILLEG(U)AL»	1

5.3. Запрошення іноземних викладачів

Університет є одним з лідерів серед ВНЗ України за кількістю запрошених іноземних викладачів. У межах цього напрямку проводиться робота:

- запрошення фахівців та листування з потенційними викладачами;
- організація та забезпечення попередніх візитів до Миколаєва;
- зустріч, розміщення, знайомство з містом, допомога у швидкій адаптації на новому місці та з реєстрацією в органах місцевої влади;
- знайомство з персоналом ЧДУ та організація робочих зустрічей з приводу діяльності фахівця в ЧДУ;

– виконання термінових заходів, пов'язаних з непередбаченими подіями під час перебування іноземців у Миколаєві.

У період з 2013-2014 рр. в університеті працювали та викладали 8 іноземних викладачів:

- *Ірина Мейжис*, професор педагогічних наук, Фінляндія;
- *Володимир Гавеля*, доктор філософських наук, професор, Росія;
- лектор ДААД *Якоб Волосчик*, протягом 2013/2014 та 2014/2015 років є викладачем німецької мови в ЧДУ;
- лектор Фонду Роберта Боша *Крістоф Шюц*, протягом 2013/2014 та 2014/2015 навчальних років є викладачем німецької мови в ЧДУ;
- *Олександра Цибульська* викладає польську мову студентам ЧДУ протягом 2013/2014 та 2014/2015 навчальних років.
- *Тріста Ранперт-Макгетрик* – представник *Fulbright Program*;
- *Гетнет Тамене (Getnet Tamene)* – викладач з Тренчанського Університету імені Александра Дубчека (Братислава, Словаччина) провів курс лекцій у жовтні 2014 року у рамках спеціального курсу для студентів факультету політичних наук «Перехідні демократії з врахуванням досвіду Вишеградської четвірки»;
- *Allan Morris Shwedel* – Associate Professor Adolescent Education and Leadership Department, School of Education Salem State University.

За час існування у ЧДУ викладали більш ніж 100 іноземних викладачів, у тому числі, 13 професорів-фулбрайтерів із США.

5.4. Прийом іноземних громадян на навчання

Прийом іноземців для навчання в ЧДУ імені Петра Могили здійснюється на підставі:

- міжнародних договорів України;
- загальнодержавних програм;
- договорів, укладених навчальними закладами з юридичними та фізичними особами.

До університету приймаються іноземці без обмежень за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками.

Іноземці зараховуються до ЧДУ імені Петра Могили після тестування на підставі укладеного договору.

Реєстрація національного паспорта іноземця, який прибув до ЧДУ імені Петра Могили з метою навчання, проводиться в органах внутрішніх справ на підставі письмового звернення університету.

В університеті питаннями паспортно-візової служби займається відділ міжнародних зв'язків.

Університет має повний комплект документів, що зібрані у Збірнику нормативно-правових документів з питань організації та підготовки в Україні фахівців для зарубіжних країн, який видається щорічно Українським державним центром міжнародної освіти МОН України. Також міжнародна діяльність

університету відбувається відповідно до наказів, постанов та інших нормативних документів, які надходять до університету після видання останнього Збірника нормативно-правових документів з питань організації та підготовки в Україні фахівців для зарубіжних країн.

Станом на листопад 2014 року у ЧДУ імені Петра Могили навчаються **62 іноземних студента** з таких країн: Азербайджан (8 студентів); Грузія (1 студент); Канада (1 студент); Молдова (1 студент); Росія (6 студентів); Туркменістан (41 студент); Зімбабве (1 студент); Узбекистан (3 студенти).

5.5. Укладення міжнародних договорів

Однім із напрямів міжнародного співробітництва є укладання міжнародних договорів, дані про які наведено у таблиці.

Таблиця 5.5.1.

Укладення міжнародних договорів

Країна партнер	Установа-партнер	Тема співробітництва	Документ, в рамках якого здійснюється співробітництво, термін його дії	Практичні результати та публікації
Болгарія	Софійський університет імені Св. Климента Охридського	Освітньо-наукове співробітництво	Договір про співпрацю	Обмін професорсько-викладацькими складами, спільні наукові дослідження та публікації, організація та проведення спільних академічних заходів
Болгарія	Економічний університет – Варна	Освітньо-наукове співробітництво	Договір про академічну та науково-дослідну співпрацю	Розвиток академічного і науково-дослідного співробітництва у галузі економіки, фінансів, менеджменту, інформаційних технологій
Болгарія	Технічний університет – Габрово	Освітньо-наукове співробітництво	Договір про академічну та науково-дослідну співпрацю	Розвиток академічного та науково-дослідного співробітництва в галузі економіки, фінансів, менеджменту, інформаційних технологій
Велика Британія	University College Plymouth St. Mark and St. John	Міжнародний обмін студентів та викладачів	Меморандум про взаємне порозуміння	Проходження практики студентів ЧДУ та спільні наукові дослідження в University College Plymouth St. Mark and St. John

Грузія	Батумський державний університет імені Шота Руставелі	Освітньо-наукове співробітництво	Договір про співпрацю	Співробітництво в галузі освіти, проведення спільних науково-технічних конференцій, обмін студентами та спеціалістами
Грузія	Університет Грузії	Освітньо-наукове співробітництво	Угода про співробітництво	Спільні наукові дослідження, проведення сумісних науково-технічних конференцій, симпозіумів, виставок; створення міжнародних наукових колективів
Іспанія	Королівська Академія наук	Наукове співробітництво	Договір про співпрацю	Участь у конференціях, публікація: Kondratenko Y.P. Proceedings of the International Congress on Cost Control (17-18 March, 2011, Barcelona, Spain), Publ. by ACCID/ASEPUC, Barcelona, 2011. – pp. 145–159;
Італія	Університет Ка Фоскарі	Наукове співробітництво	Угода про співробітництво	Обмін студентами, стажування італійських студентів в ЧДУ, навчання в магістратурі Університету Ка Фоскарі
Італія	Університет для іноземців у Перуджі	Освітнє співробітництво	Договір про культурну співпрацю	Викладання італійської мови в ЧДУ, методичне забезпечення, створення курсів італійської мови для студентів ЧДУ, сертифікація знання італійської мови, обмін викладачами
Італія	Центр оцінки та сертифікації лінгвістики Університету для іноземців у Перуджі	Освітнє співробітництво	Угода	Проведення сертифікації знання італійської мови, створення екзаменаційного центру на базі ЧДУ

Канада	Інститут технологій та передової освіти імені Хамбера	Освітньо-наукове співробітництво	Меморандум порозуміння	Впровадження онлайн-курсів для студентів, організація спільних освітніх програм і проектів, обмін академічною інформацією та навчальними посібниками
Китай	Дечжоуський університет	Освітнє співробітництво	Угода про обмін студентів	Обмін студентів, направлення викладачів на читання курсу лекцій
Колумбія	Університет Ла Сабани	Освітньо-наукове співробітництво	Меморандум порозуміння	Обмін викладачами та науковцями, спільні навчальні та дослідницькі програми
Німеччина	Університет Саарланду	Наукове співробітництво	Договір про співпрацю, робоча програма	Стажування студентів, аспірантів, викладачів ЧДУ в Університеті Саарланду, викладання лекцій
Німеччина	Фонд Роберта Боша	Освітньо-наукове співробітництво	Цільова угода	Планова робота на заняттях з німецької мови зі студентами-філологами; робота зі студентами в рамках запланованих занять з німецької мови
Норвегія	Stord/ Haugesund University College	Освітньо-наукове співробітництво	Договір	Навчання студентів ЧДУ в Stord/Haugesund University College, обмін науковцями
Республіка Польща	Південно-Східний Науковий Інститут	Наукове співробітництво	Договір	Участь у міжнародних семінарах, конференціях, обмін інформацією про наукові заходи
Республіка Польща	Люблінська політехніка	Освітньо-наукове співробітництво	Угода про співпрацю	Домовленість про спільне навчання студентів факультету комп'ютерних наук
Республіка Польща	Університет Казимира Великого	Наукове співробітництво	Договір про академічну співпрацю	Участь у конференціях, обмін науковими матеріалами

Республіка Польща	Державна вища східноєвропейська школа в Пшемишлі	Освітньо-наукове співробітництво	Договір про партнерство та співпрацю	Організація наукового стажування викладачів, проведення обміну студентами, обмін інформацією та науковою літературою, підготовка до друку та публікація наукових робіт
Республіка Польща	Поморська Академія, м. Слупськ	Освітньо-наукове співробітництво	Договір про партнерство та співпрацю	Організація наукового стажування викладачів, проведення обміну студентами
Російська Федерація	Липецька філія Російської академії народного господарства та державної служби	Освітньо-наукове співробітництво	Договір про співробітництво	Участь у науково-практичній конференції «Могилянські читання – 2011»
Російська Федерація	Волзький гуманітарний інститут (філіал) федерального державного бюджетного освітнього закладу вищої професійної освіти «Волгоградський державний університет»	Освітньо-наукове співробітництво	Договір про науково-педагогічну співпрацю	Проведення спільних наукових, навчальних заходів, участь у спільних наукових конференціях, обмін викладачами та студентами
Російська Федерація	Федеральний державний бюджетний освітній заклад вищої професійної освіти «Московський фізико-технічний інститут (державний університет)»	Освітньо-наукове співробітництво	Договір про співпрацю	Освітні проекти з розвитку Системи суперкомп'ютерної освіти
Словаччина	Тречинський університет імені Олександра Дубчека	Освітньо-наукове співробітництво	Договір про співробітництво	Спільні наукові дослідження та видавнича діяльність

Сполучені Штати Америки	Університет Трої	Освітньо-наукове співробітництво	Договір про співробітництво	Студентка ЧДУ Ольга Спиця пройшла стажування протягом року в Університету Трої
Чехія	Університет Яна Євангелісти Пуркін'є в Усті на Лабі	Освітньо-наукове співробітництво	Рамковий договір про співпрацю	Обмін студентами та викладачами, проведення спільних конференцій

Таблиця 5.5.2.

Делегації, що відвідали ЧДУ у 2014 році

Дата	Делегація
8 квітня 2014 року	Візит Надзвичайного та Повноважного Посола Латвійської Республіки в Україні Аргіти Даудзе та полковника-лейтинанта, аташе з питань оборони першого рангу Зігмундса Балодіса
8-12 квітня 2014 р.	Візит Представників Адміністрації м. Люблін (Республіка Польща): Кшиштоф Лонтка – директор управління неінвестиційних проєктів, Анастасія Кінзерська – представник сектору міжнародних проєктів, Тетяна Мирович – представник сектору міжнародних проєктів, Катерина Потягайло – представник сектору міжнародних проєктів.
10 вересня 2014 р.	Делегація литовських відомих політиків та журналістів Витаутас Бруверис – обозреватель и корреспондент главной ежедневной газеты Литвы «Лиетувос ритас» («Утро Литвы»). Рамунас Богданас является независимым обозревателем внешней политики, большую часть времени пишущим для наиболее крупного в Балтийских странах новостного портала „Delfi.lt“. Геннадий Максак – президент Полесского фонда международных и региональных исследований (Украина), член Руководящего комитета Форума гражданского общества «Восточного партнерства» (Брюссель).
29 жовтня 2014 р.	Круглий стіл «Європейська інтеграція Вишеградських країн: досвід реформ та уроки для України» Вацлав Кріж – експерт Центру європейської політики (м. Прага, Чехія) Григорій Месежніков – директор Інституту громадських справ (Братислава, Словаччина) Бартош Радзіковський – експерт Центру соціальних та економічних досліджень (Варшава, Польща)

5.6. Співпраця ЧДУ ім. Петра Могили з фондами

Вишеградський фонд. У 2014-2018 роках у ЧДУ буде реалізовуватись проект «Перехідні демократії з врахуванням досвіду країн V4» за фінансової підтримки Вишеградського фонду.

Фонд Боша. Чорноморський державний університет імені Петра Могили декілька років активно співпрацює з Фондом ім. Роберта Боша (Німеччина). У рамках такого співробітництва реалізується програма лекторату Фонду, завдяки якій щорічно в університеті (в Інституті філології) в якості викладачів німецької мови працюють лектори Фонду. Ними також проводиться культурно-просвітницька робота щодо історії, культури і традицій Німеччини серед студентів

Німецька служба академічних обмінів DAAD. Кожного року в ЧДУ в рамках співробітництва з фондом працюють викладачі німецької мови. Окрім на початку жовтня група студентів та молодих науковців факультету політичних наук Чорноморського державного університету імені Петра Могили відвідала Німеччину, з метою реалізації проекту «Political Mechanisms Providing «Green Economy» in Germany» за фінансової підтримки німецької служби академічних обмінів DAAD.

Гете-інститут (Німеччина). За його підтримки в ЧДУ створено й успішно працює ресурсний центр, також діють курси німецької мови, які проводять українські викладачі разом із викладачами з Німеччини. Проводилися різноманітні заходи, в тому числі за проектом “Німецьке кіно містами України” (семінари, концерт, демонстрація кінофільмів) тощо.

Fulbright Scholar Program. У цій найпрестижнішій програмі Уряду США для професорів та науковців взяли участь понад десяток викладачів університету, які проводили наукові дослідження протягом року в університетах США, в тому числі декан факультету іноземної філології О.В. Пронкевич, який зараз є регіональним представником цієї програми. Також 7 викладачів та студентів проводили наукову роботу на рівні магістеріуму і ще 5 молодих викладачів стажувалися протягом року в університетах США.

Американська рада зі співробітництва в галузі освіти та вивчення мов (ACCELS). Більш ніж 20 студентів перемогли в програмах, що пропонувала ACCELS: Freedom Support Act Undergraduate Program та Muskie/Freedom Support Act Graduate Fellowship Program. За програмою LIGP (Local Initiative Grant Program) отримано грант на проведення семінару та публікацію матеріалів із сучасної американської літератури для вчителів спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням англійської мови.

Програма Tempus-Tacis. Університет взяв участь у розробці системи дистанційного навчання за проектом “Inter Collegiua”.

Велика Хартія Університетів “Magna Charta Universitatum”, що прийнята у Болоньї в 1988 році. У вересні 2008 року Миколаївський державний гуманітарний університет імені Петра Могили приєднався до Великої Хартії університетів.

Талуарська мережа. ЧДУ імені Петра Могили приєднався до Талуарської мережі та підписав відповідну декларацію. 11 вересня 2009 року на базі ЧДУ імені Петра Могили була створена фокус-група Девідом Вотсоном, професором Університету Лондона, для створення книги з досліджень громадського залучення до системи вищої освіти. Були проведені співбесіди з адміністрацією університету, академічним складом та студентами.

5.7. Проведення семінарів, які стосуються міжнародних програм

Із часу заснування міжнародного відділу зрозуміло, що маємо величезну перевагу перед іншими університетами завдяки могутній електронній університетській мережі. Це створило інформаційне середовище, доступне всім студентам та викладачам. Будь-яку інформацію вони легко отримують із спеціальних розділів на інститутському сервері, завдяки розсиланню через електронну пошту повідомлень та аплікаційних форм, з бази даних про програми обміну, доступної усім охочим, пошуку в Internet.

За рік пропонуємо до 30 різних програм обміну. Крім того, регулярно проводили семінари за участю представників посольств США, Німеччини, Республіки Польща, Fulbright Program та ін.

TOEFL-Центр на базі ЧДУ імені Петра Могили

З жовтня 2013 року на базі Чорноморського державного університету імені Петра Могили працює TOEFL-Центр з метою надання допомоги студентам ЧДУ та усім бажаючим у поглибленому вивченні англійської мови та підготовки до міжнародних іспитів. Крім того, з червня 2014 року реалізовано можливість здачі іспиту TOEFL у стінах ЧДУ, у зв'язку з відкриттям сертифікаційного центру.

Іспит TOEFL (англ. Test of English as a Foreign Language) є комп'ютеризованим онлайн тестом з англійської мови, основне завдання якого – оцінити рівень підготовки тих, для кого англійська мова не є рідною. Надання результатів TOEFL є необхідною умовою для вступу більш ніж у 2400 коледжів і університетів США, Канади та багатьох інших країн світу. Окрім того, сертифікат TOEFL необхідний для участі в наукових і професійних сертифікаційних міжнародних програмах, міжнародних проектах та закордонних стажуваннях.

Тож, за актуальною потребою часу та для допомоги всім охочим підвищити свій кваліфікаційний рівень у галузі знань з англійської мови, в ЧДУ ім. Петра Могили розпочав свою роботу TOEFL-Центр, який спрямований на:

- покращення розуміння прочитаних академічних текстів та їх інтерпретацію;
- удосконалення сприймання академічних текстів;
- збагачення лексичного запасу;
- шліфування розмовних та письмових навичок.

Крім того, студенти Центру отримують змогу практикуватися в критичному мисленні, вибіркового зосередженні уваги та особливій здатності до «відчуття

мови». Підготовка студентів до здачі іспиту TOEFL iBT відбувається шляхом практикування специфічних стратегій та новітніх практик.

Завдяки сучасним методичним посібникам та мовним тренажерам, TOEFL-Центр в ЧДУ ім. Петра Могили є єдиним в Миколаївській області сертифікованим центром підготовки та здачі іспиту TOEFL, який навчає практичним навичкам ефективного складання іспиту.

Повний курс підготовки триває два місяці. Набір у групи відбувається постійно протягом року.

6.МАТЕРІЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ТА ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Головною метою роботи з управління і використання фінансів було забезпечення вдосконалення навчального процесу та наукової діяльності, а також матеріально-технічної бази. При цьому в першу чергу роботу було спрямовано на забезпечення виконання захищених статей бюджету: виплата стипендії, заробітної плати, комунальних платежів.

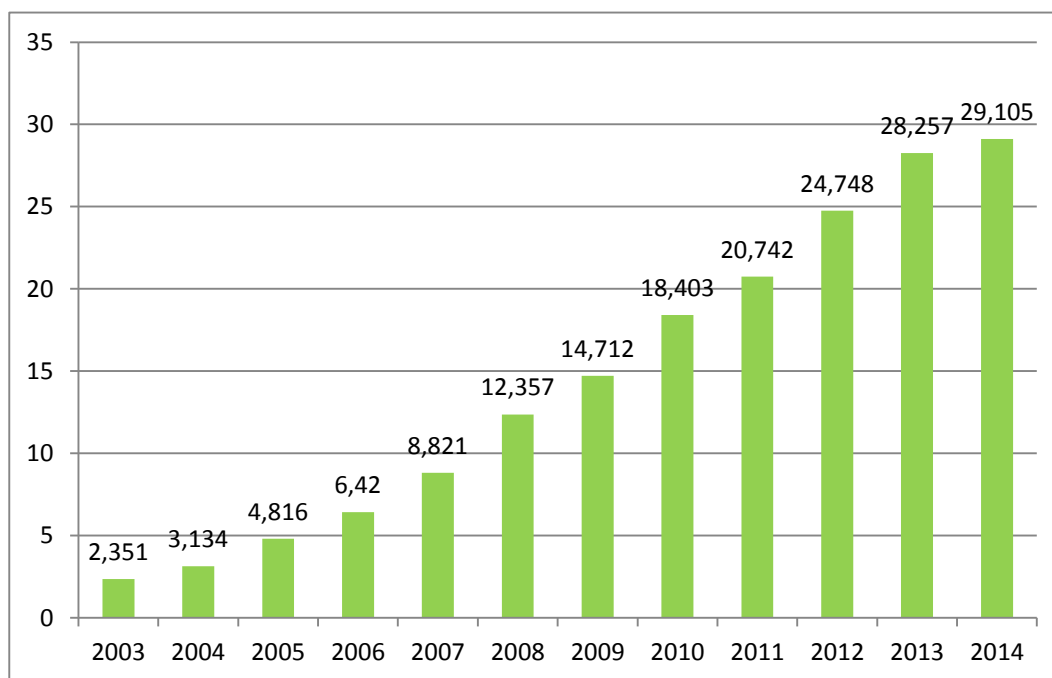

Рис. 6. Фонд заробітної плати, млн. грн.

Паспортом Бюджетної програми на 2014 р. затверджено середньорічну кількість штатних одиниць – 750,5 у тому числі 444,3 – за загальним і 306,2 – за спеціальним фондами (табл. 6.).

Таблиця 6.

Середньорічна чисельність штатних одиниць у 2014 н. р.

Тип персоналу	Загальний фонд	Спеціальний фонд
Управлінський персонал	10	7
Науково-педагогічний персонал	226,3	156,9
Педагогічний персонал	-	-
Спеціалісти	143,0	61,8
Робітники	65,0	80,5
Разом	444,3	306,2

У вересні 2014 року до університету було приєднано Південну академію підвищення кваліфікації кадрів Мінромполітики України (наказ МОНУ № 984 від 05.09.2014 р.). Вартість переданого майна 439 тис. грн.

Разом витрати університету на поточний ремонт за 2014 рік (за рахунок коштів спецфонду) складають 350 тис. грн та придбано обладнання (в тому числі для бібліотечного фонду) на 55 тис. грн.

Заробітна плата і стипендія виплачується в повному обсязі та без затримок. Заборгованість по оплаті за комунальні послуг відсутня.

Ректор

Л. П. Клименко

У разі виявлення неповної чи недостовірної інформації прохання звертатися до приймальні ректора: за телефоном (0512) 50-03-33 або на електронну пошту rector@chdu.edu.ua.

Пропозиції та зауваження приймаються до 25 грудня 2014 року.